

Veiledende tjenestebeskrivelser og tildelingskriterier for kommunale helse- og omsorgstjenester i Levanger

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
1.1 Målsetting for helse- og velferdstjenestene i Levanger kommune	4
1.2 Rammevilkår for helse og velferd	4
1.3 Ord og uttrykk.....	5
1.4 Innsatstrappa.....	5
1.5 Organisasjonskart i Levanger kommune	7
.....	7
2. Saksbehandling ved søknader om helse- og omsorgstjenester	8
2.1 Grunnlag for tildeling	8
2.2 Saksbehandling.....	8
2.3 Kommunal organisering av helse- og omsorgstjenester	9
2.3.1 Samtykkekompetanse, og tvang og makt.....	9
2.4 Generelle forventninger til den som behandler søknaden og tjenesteyter	10
2.5 Hva vi forventer av deg som søker eller mottar tjenester.....	10
2.6 Hva kan og bør innbyggeren gjøre selv?	11
3. Klage og klagegang.....	14
3.1 Kommunale tjenester uten krav til enkeltvedtak	14
3.2 Kommunale tjenester med krav til enkeltvedtak	14
4. Oversikt over tjenester	14
Velferdsteknologi i Levanger:.....	15
4.1 TRINN 1 i trappa	16
4.1.1 Aktivitet og fellesskap	16
4.1.2 Pårørendeskole	17
4.1.5 Aktivitetstilbud av Hukommelsesteamet	18
4.1.5 Frisklivssentralen	19
4.1.6 Rask psykisk helsehjelp (RPH).....	19
4.1.7 Aktivitetshuset	20
4.2 TRINN 2 i trappa	22
4.2.1 Trygghetsalarm	22
4.2.2 Koordinator for kreft og palliasjon	23
4.2.3 Hukommelsesteam	24
4.2.4 Ergoterapi	25
4.2.5 Fysioterapi	27

4.3 TRINN 3 i trappa	28
4.3.1 Pårørendestøtte – opplæring og veiledning, avlastningstiltak og omsorgsstønad.	28
4.3.4 Dagaktivitetstilbud for personer med demenssykdom og andre som har behov	36
4.3.5 Dagaktivitetstilbud arbeid og aktivisering	37
4.3.6 Støttekontakt/ Fritidskontakt.....	38
4.3.7 Helsetjenester i hjemmet.....	39
4.3.8 Psykisk helse og rus.....	41
4.3.9 Koordinator, barnekoordinator og individuell plan (IP)	42
4.3.10 Matombringing til kostpris	48
4.3.11 Praktisk bistand daglige gjøremål og personlig assistanse	48
4.3.12 Praktisk bistand renhold og huslige gjøremål	49
4.3.13 Praktisk bistand renhold og huslige gjøremål - opplæring	51
4.3.14 Bistand på det boligsosiale området	52
4.3.15 Kartlegging i hjemmet	54
4.4 TRINN 4 i trappa	56
4.4.1 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	56
4.4.2 Omsorgsbolig	57
4.5 TRINN 5 i trappa	59
4.5.1 Korttidsopphold for utredning, vurdering, rehabilitering og behandling.	59
4.5.4 Kommunale ø-hjelpsplasser (KAD)	61
4.6 TRINN 6 i trappa	63
4.6.1 Bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester	63
4.6.2 Langtidsopphold i institusjon	64

1. Innledning

1.1 Målsetting for helse- og velferdstjenestene i Levanger kommune

I Levanger sin [samfunnsanalyse og kunnskapsgrunnlag](#) innledes helse og velferd med dette:
«Kommunen skal sikre gode helse- og velferdsordninger for innbyggerne gjennom samarbeid internt, med andre kommuner, helseforetak, samt brukere og pasienter. Fokuset skal være på helhet, sammenheng og effektiv gjennomføring av helse- og velferdstjenester.»

Kommunen har videre et søkelys på egenmestring hos den enkelte, i temaplan for [rekruttering og kompetanse](#) i helse og velferd vises det til følgende mål for kommunen: *«Alle innbyggere i Levanger kommune opplever mestring og samhørighet, og tar ansvar for egen og andres livskvalitet, helse og utvikling. Kommunens helse- og omsorgstjenester omstilles til en gjennomgående mestringsorientert arbeidsform for alle arbeidsgrupper.»*

Lovverk og andre føringer

Innbyggernes rett til kommunale helse- og omsorgstjenester er hjemlet i [pasient- og brukerrettighetsloven](#), mens kommunens plikt til å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester er hjemlet i [helse- og omsorgstjenesteloven](#). Tildeling av tjenester skal skje i samsvar med lovverk, øvrige rettskilder og de til enhver tid gjeldende forsvarlighetskrav. I tillegg har kommunen interne prosedyrer og forskrifter, videre har man nasjonale faglige retningslinjer og beslutninger fra f.eks. Helsetilsynet, Helsedirektoratet og Statsforvalteren (SF) som legger klare føringer for tildelingspraksis.

Tjenestetildeling vil ellers basere seg på helhetlig og faglig skjønnsutøvelse og tildelingskriteriene er tenkt som en veiledning og hjelp i denne vurderingen. De skal bidra til at saksbehandler i samarbeid med tjenestemottaker skal kunne vurdere og tydeliggjøre hvilke tjenesteområder som vil være aktuelle, samt hvilke tiltak som vil være best egnet. Tildelingskriterier er i tillegg en presisering av hvordan kommunen ønsker å tilby helse- og omsorgstjenester til innbyggerne. Videre skal de bidra til å unngå usaklig forskjellsbehandling, i tillegg til god forvaltning av ressursene kommunen til enhver tid har.

1.2 Rammevilkår for helse og velferd

Tilgang på arbeidskraft og kompetanse

Det vil sannsynligvis ikke være nok tilgjengelig arbeidskraft og kompetanse for det behovet som vil etterspørres fremover, så lenge man fortsetter å yte og organisere tjenestene som man gjør i dag.

Riktige tjenester på riktig nivå

Helse- og omsorgstjenestene i kommunen skal ut fra økonomiske rammer, tilgang på kompetanse og langsiktig og helhetlig planlegging, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå. Tjenestene skal i samarbeid med innbyggerne, bidra til økt livskvalitet og egenmestring, der målet er at alle kan bo i egnet hjem så lenge som mulig.

Tildeling av helse- og omsorgstjenester er en fordeling av ressurser og må gjøres ut fra flere elementer som bl.a.:

- Når tilbud som tilbys av frivilligheten ikke lenger er tilstrekkelig.

- Innbyggerens rett til nødvendig helse- og omsorgstjenester.
- Forsvarlighet, og bruker/pasient- og pårørendeperspektiv.
- Ressursforvaltning og organisering av tjenester.

Dette dokumentet er ment å være opplysende og veiledende for alle kommunens innbyggere, både pasient, bruker, pårørende og ansatte. Målet er å skape en felles forståelse for nivået på tjenestene kommunen gir, med bakgrunn i krav fra myndighetene og politiske prioriteringer, samt faglige og juridiske vurderinger.

1.3 Ord og uttrykk

- **Tjenestemottaker** – den som får tjenester.
- **Tjenesteyter** – kommunalt/privat ansatt som utfører tjenester.
- **Omsorgsyter** – foresatte og/eller pårørende som yter omsorg.
- **Enkeltvedtak** – vedtak som sier noe om rettigheter og plikter til mottakeren.
- **Individuell plan** – overordnet plan for å koordinere tjenestene for pasient og bruker.
- **IPLOS** – individbasert pleie- og omsorgsstatistikk.
- **Koordinator** – ansvarlig for individuell plan og ledelse av ansvarsgruppe.

1.4 Innsatstrappa

Innsatstrappa er en visualisering av tjenestestandarden i Levanger og hvordan tildeling av tjenester bør gjøres. I perioder vil man både kunne være på flere trinn samtidig, gå ned trappa eller bli værende på samme trinn. I denne tjenestestandarden har vi også tatt med de laveste trinnene i innsatstrappa, disse skal alltid være vurdert før andre tjenester blir tildelt. Det vises til BEON-prinsippet (beste effektive omsorgsnivå), riktige tjenester til rett tid.

Kommunen må jobbe med både helsefremming og forebygging, og vi må ha støtte for hverdagsmestring til de som allerede har en helseutfordring. Både det å bli voksen, gammel og måtte leve med fysisk eller psykisk sykdom kan ses på som normale, men utfordrende livshendelser, som ikke nødvendigvis trenger behandling/tjenester. Folkehelse og folkehelsearbeid er også viktig for å forebygge og utsette hjelpebehov. Her kan man nevne bl.a. ti på topp, turstier i sin helhet, kulturtilbud, møteplasser, [ABC Hodebra](#) og lignende tilbud som fine tiltak alle kan benytte seg av.

Kommunen skal fokusere tjenestene mot en større grad av helsefremming, forebygging og hjelp til selvhjelp. Dette gjelder tjenester som tilrettelegging av eget hjem, habilitering/rehabilitering, hjelpemidler, dagtilbud, praktisk bistand, helsetjenester, avlastning og omsorgsbolig.

Bruk av innsatstrappa vektlegger egenmestring og støtter opp under brukerens, pasientens og pårørendes egne ressurser. Innsatstrappa representerer en grunnholdning om at forebyggende, helsefremmende arbeid i hovedsak blir gitt i hjemmet til den enkelte bruker og pasient, ut fra hva som er viktig for den det gjelder. Ressursinnsatsen skal rettes mot tidlig innsats og lavest mulig nivå i innsatstrappa.

Innsatstrappa i Levanger kommune

Pasienten/ brukeren kan i perioder være i flere trinn av trappa samtidig, med ulike kombinasjoner av tjenester.

Trinn 1

Jeg klarer meg ganske godt selv

Har ikke behov for kommunale omsorgstjenester

Kan bestå av:

- [Aktivitet og felleskap](#)
- [Pårørendeskole](#)
- [Aktivitetstilbud av Hukommelsesteamet](#)
- [Frisklivssentralen](#)
- [Rask psykisk helsehjelp](#)
- [Aktivitetshuset](#)

Trinn 2

Jeg har litt behov for hjelp

Hjemmeboende med behov for støtte i hverdagen

Kan bestå av:

- [Trygghetsalarm](#)
- [Koordinator for kreft og palliasjon](#)
- [Hukommelsesteam](#)
- [Ergoterapi](#)
- [Fysioterapi](#)

Ergo- og fysioterapi er lovpålagte tjenester som kan gis i alle trinn av trappa, kanskje oftest i trinn 3 og 4. Beskrives likevel i trinn 2, da man ofte kan ha første kontakt her.

Trinn 3

Jeg har behov for en god del hjelp

Hjemmeboende med bistandsbehov

Kan bestå av:

- [Pårørendestøtte \(opplæring og veiledning, avlastningstiltak og/eller omsorgstønad\)](#)
- [Dagaktivitetstilbud for personer med demenssykdom og andre som har behov](#)
- [Dagaktivitetstilbud arbeid og aktivisering](#)
- [Støttekontakt/ Fritidskontakt](#)
- [Helsetjenester i hjemmet](#)
- [Psykisk helse og rus](#)
- [Koordinator, barnekoordinator og IP](#)
- [Matombrining](#)
- [Praktisk bistand daglige gjøremål/personlig assistanse](#)
- [Praktisk bistand renhold](#)
- [Praktisk bistand opplæring](#)
- [Bistand på det boligsosiale området](#)
- [Kartlegging i hjemmet](#)

Trinn 4

Jeg er avhengig av hjelp store deler av døgnet

Hjemmeboende med omfattende bistandsbehov

Kan bestå av:

- [Brukerstyrt personlig assistent \(BPA\)](#)
- [Omsorgsbolig](#)

De fleste av tjenestene som er listet opp under trinn 2 og 3 er like aktuelle under trinn 4, men i et større omfang.

Trinn 5

Jeg trenger mye hjelp i en kortere periode

Korttidsopphold i institusjon

Kan bestå av:

- [Korttidsopphold for: utredning, vurdering, behandling, rehabilitering eller annet.](#)
- [ØHD \(øyeblikkelig hjelp døgnopphold\) også kalt KAD \(kommunalt akutt\)](#)

Trinn 6

Jeg trenger hjelp gjennom hele døgnet

Heldøgns helse- og omsorgstjenester

Kan bestå av:

- [Bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester \(HDO\)](#)
- [Langtidsopphold i institusjon](#)

Legetjeneste i kommunen:

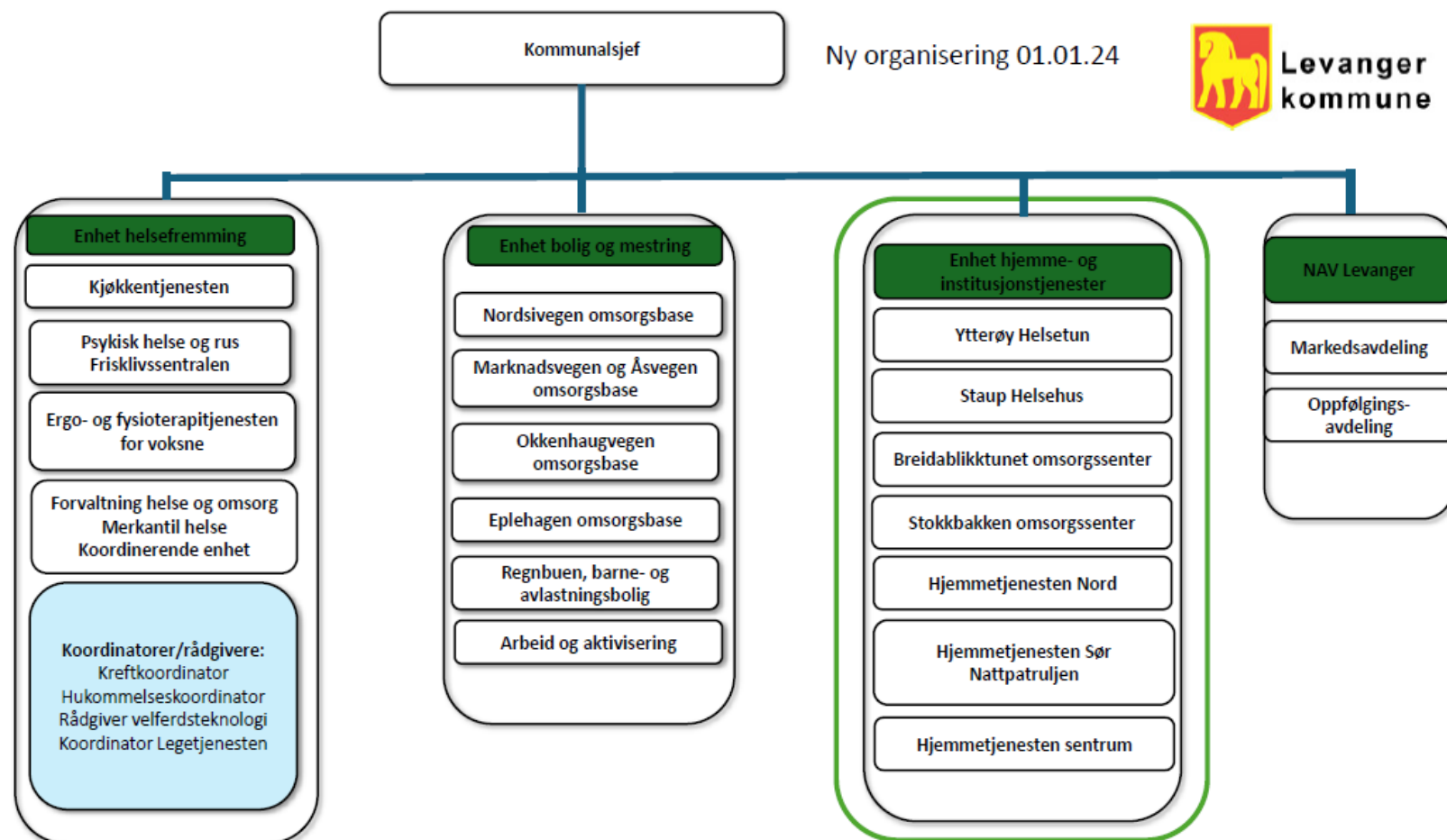
Alle innbyggere tar selv kontakt med fastlege/legevakt ved behov for medisinsk vurdering. Dette kan være aktuelt i alle trinn.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi kan tilbys i alle trinn av trappa, hver velferdsteknologisk løsning nevnes derfor ikke i oversikten her.

Nærmere beskrivelser rundt velferdsteknologi står i eget avsnitt, i tillegg til i noen av tjenestebeskrivelsene.

1.5 Organisasjonskart i Levanger kommune

2. Saksbehandling ved søknader om helse- og omsorgstjenester

2.1 Grunnlag for tildeling

Kommunen ønsker å:

- Sikre innbyggeren en individuell og helhetlig vurdering av behovet for helse- og omsorgstjenester.
- Hjelp innbyggeren til å bo lengst mulig i egnet bolig.
- Tildele riktig hjelp til rett tid og på rett nivå i innsatstrappa. Målet er å støtte opp om den enkeltes egne ressurser og mestringsevne i hverdagen, både i og utenfor hjemmet.
- Tildele tjenester i tråd med beste effektive omsorgsnivå, innenfor gitte økonomiske rammer.

2.2 Saksbehandling

- Søknad skal sendes til Levanger kommune, Forvaltning helse og omsorg, postboks 130, 7601 Levanger eller den kan sendes elektronisk. Det oppfordres til å søke elektronisk – dette er mulig både via kommunens [hjemmeside](#) og via [HelsaMi](#) som har en direkte kobling til journalsystemet Helseplattformen.
- Hovedregelen er at søkerne må bo eller oppholde seg i Levanger kommune.
- En søknad kan være både muntlig og skriftlig, men bør i utgangspunktet være signert av søkeren. Eventuelt signert med fullmakt dersom andre skal søke på vegne av. Dersom den det gjelder har manglende samtykkekompetanse, kan disse søke:
  - Helsepersonell kan bistå bruker/pasient med å utforme og/eller sende inn en søknad.
  - Nærmeste pårørende eller verge kan søke med antatt fullmakt fra pasient.
- Saksbehandler utreder søknaden og gir avslag, delvis avslag eller innvilger vedtak om tjenester.
- Det er krav om vedtak dersom tjenesten er forventet å vare i over to uker. Dersom det er egenbetaling for tjenesten, skal det foreligge vedtak fra oppstartsdato samt informasjon om kostnad.
- For flere kommunale tjenester er det ikke krav til enkeltvedtak. Det er likevel å forvente at det finnes en skriftlig begrunnelse i journal for en eventuell avgjørelse om tjenesteyting eller ikke. En slik avgjørelse kan også klages på, og må derfor begrunnes for eventuell oversendelse til SF.
- Søknad om helse- og omsorgstjenester skal behandles etter gjeldende lover, regler, forskrifter, politiske føringer og i samarbeid med søker.
- Saksbehandler i kommunen tar kontakt med søker for kartleggingssamtale senest fire uker etter at søknad er mottatt. Dersom dette ikke er mulig, sender saksbehandler så snart som mulig et foreløpig svar med informasjon om årsaken til at henvisningen ikke kan behandles tidligere, og når en avgjørelse i saken kan forventes.
- Det gjennomføres IPLOS-kartlegging (individuell pleie- og omsorgskartlegging) i samarbeid med søker/pårørende og evt. tjenesteytere. Behovet for supplerende kartlegging vurderes i hvert enkelt tilfelle.
- All datainnsamling blir dokumentert og tatt med i vurderingen av tjenestebehov.
- Søknader og personlige opplysninger behandles konfidensielt, og er omfattet av taushetsplikten.
- Søker/pårørende skal i møte med helse- og omsorgstjenestene få god informasjon om tjenester, rettigheter og plikter, samt god dialog preget av tilgjengelige og imøtekommende ansatte.

- Ved behov for nødvendig helsehjelp etter sykehusinnleggelse eller akutt behov for nødvendig helsehjelp uten sykehusinnleggelse, vil kommunen vurdere hvilke tiltak/tjenester som skal ytes og settes i gang fortløpende.
- Vedtak om tjenester blir evaluert jevnlig. Ved endring av behov skal tjenestemottaker gi melding til kommunen.

2.3 Kommunal organisering av helse- og omsorgstjenester

Kommunen kan ta hensyn til egen ressurs- og personalsituasjon ved valg av tildeling av type tjenester og organisering av disse, jf. Helse- og omsorgstjenesteloven [§1-1 nr. 7](#). Saksbehandler skal alltid vurdere om tjenester/tilbud på de laveste trinnene (bl.a. frivillighet) i innsatstrappa kan brukes.

Å ha rettskrav på nødvendige kommunale tjenester, betyr ikke nødvendigvis at man har rettskrav på en bestemt type tjeneste eller en bestemt måte å organisere tjenestene på. For eksempel har man ikke krav på en institusjonsplass dersom kommunen kan gi forsvarlig hjelp i hjemmet.

[Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1](#) fastslår at kommunen har det overordnede ansvaret for at nødvendige helse- og omsorgstjenester tilbys til alle som oppholder seg i kommunen. Denne bestemmelsen er sentral for kommunens selvstyre i utforming og gjennomføring av helse- og omsorgstjenester. Bestemmelsen legger til grunn at kommunen har plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere tjenestene for å oppfylle krav fastsatt i lov eller forskrift. I tillegg gir [helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2](#) en oversikt over tjenester kommunen skal sørge for, men hvordan disse tjenestene konkret utformes er overlatt til kommunen innenfor de rammer som lov og forskrift setter.

Videre presiseres det i forarbeidene til loven at kommunens selvstyre utøves innen rammen av nasjonal lovgivning, og at kommunen står fritt til å beslutte hvordan den ønsker å organisere og tilby tjenester. Dette innebærer at kommunen har betydelig rom for skjønn innenfor sitt ansvar for helse- og omsorgstjenester.

Kommunen skal samtidig samarbeide med og ta hensyn til pasient og brukers ønsker og synspunkter, jf. bl.a. Pasient- og brukerrettighetsloven [§ 3-1](#). Kommunen må likevel forvalte og tildele tjenester ut fra den totale kapasiteten. Dette betyr at ved behov for eksempelvis omsorgsbolig eller institusjonsopphold, vil det bli gitt tilbud der det er kvalifisert personell og kapasitet, og ikke etter individuelle ønsker som geografisk plassering eller ønsket organisering.

2.3.1 Samtykkekompetanse, og tvang og makt

Kommunale helse- og omsorgstjenester bygger på at innbyggerne selv ønsker tjenesten. Tjenesten fremsettes som et tilbud og innbygger kan motsette seg å ta imot tjenesten. Så lenge innbyggeren er samtykkekompetent er det vedkommende selv som takker ja/nei til et tilbud, og ikke pårørende eller andre. I tilfeller der innbyggeren ikke lenger er samtykkekompetent, har kommunen enkelte bestemmelser som skal kunne bidra til at innbyggere likevel får forsvarlig hjelp.

Samtykkekompetanse innebærer at man forstår sin helsesituasjon, kan ta et informert valg, og er i stand til å vurdere konsekvensene av sine valg etter at tilstrekkelig informasjon er gitt.

Samtykkekompetansen vurderes konkret i hver enkelt spørsmålsstilling og ikke om man er samtykkekompetent eller ikke innenfor alle områder.

Forutsetninger for at en pasient/ bruker ikke er vurdert samtykkekompetent er at pasienten **åpenbart ikke** er i stand til å forstå informasjon om helsehjelpen og knytte dette til egen person. Pasienten er

åpenbart ikke i stand til å ta valg og **forstår åpenbart ikke** rekkevidden av egne valg. Hvis den som vurderer er i tvil om pasienten er samtykkekompetent, er pasienten juridisk sett samtykkekompetent. Tvilen skal komme vedkommende til gode.

I tilfeller der innbyggere motsetter seg tilbudet om nødvendig helsehjelp og samtidig vurderes til ikke lenger ha samtykkekompetanse eller beslutningskompetanse, kan kommunen fatte vedtak om at nødvendig helsehjelp likevel kan gjennomføres med tvang. Her er mer informasjon om bestemmelsen: [Kapittel 4a, pasient- og brukerrettighetsloven](#).

Innbyggere som har diagnosen Psykisk utviklingshemming kan i tillegg til bestemmelsene i pasient og brukerrettighetsloven Kapittel 4A, få vedtak som innebærer makt og tvang med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9. Her finner du mer informasjon om bestemmelsen: [helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9](#).

I tillegg kan kommunen fatte vedtak til rusavhengige der det er alvorlig fare for liv og helse. Her er mer informasjon om bestemmelsen: [helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 10](#).

For innbyggere med en psykisk sykdom som er svært vanskelig eller fører til en uforsvarlig livssituasjon, kan psykisk helsevernloven tre inn. Denne ligger under spesialisthelsetjenesten: [psykisk helsevernloven](#).

Felles for alle bestemmelsene som innebærer tvang og makt er at en skal ha forsøkt tillitsskapende og alternative tiltak før en vurderer å benytte så inngripende tiltak som tvang og makt innebærer. Samtykkekompetansen skal være vurdert i alle disse tilfellene.

2.4 Generelle forventninger til den som behandler søknaden og tjenesteyter

Saksbehandler/tjenesteyter skal:

- Gi relevant informasjon om tjenester innen helse- og omsorgstjenesten.
- Alltid vurdere om tjenester på de laveste trinnene i innsatstrappa kan brukes.
- Ivareta taushetsplikten.
- Møte tjenestemottaker med respekt og verdighet.
- Behandle søknader og tildele tjenester etter en individuell, konkret og helhetlig vurdering.
- Benytte «klart språk» i vedtakene, teksten skal være forståelig for mottakerne.

2.5 Hva vi forventer av deg som søker eller mottar tjenester

Hva vi forventer av den som søker eller mottar tjenester:

- Gir nødvendig informasjon, og samtykke til innhenting av relevante opplysninger for vurdering og tildeling av tjenester.
- Gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket.
- Aksepterer at man legger til rette i boligen din, for eksempel ved å ta imot og bruke hjelpemidler og eventuelt ommøblere.
- Sikre husdyrene i hjemmet slik at de ikke er til sjanse for de som skal gi hjelp.
- Sørge for at huset er luftet før ansatte kommer dersom det man selv eller andre røyker i hjemmet.
- Gir fortløpende beskjed om endring av behov så snart som mulig.
- Forholde seg til arbeidstiden til tjenesteyterne og oppgitt kontaktinformasjon når man skal ta kontakt.

- Melde fra til tjenesteyter om behov for informasjon, råd, veiledning eller eventuell klage.
- Sikrer at veien fram til egen bolig er fremkommelig (herunder brøyting og strøing).
- Gi tjenesteyter tilgang til bolig, for eksempel ved utlevering av nøkkel.
- Sikre at det er lys utendørs slik at det er lett å finne frem.
- Oppholde seg i kommunen, altså at man må være til stede over tid i kommunen.

2.6 Hva kan og bør innbyggeren gjøre selv?

Bosituasjon:

Man bør tenke over hvordan man vil bo i alle livsfaser, både som ung, voksen og eldre, med eller uten funksjonsnedsettelse. Likevel er det spesielt viktig hvis man er i en situasjon man skal ta imot hjelp av andre over tid. Boligen bør være universelt utformet, men man bør også vurdere beliggenhet opp mot butikk, helsetjenester, buss og kultur.

Dette gjelder i forkant av alderdom, men også de med en funksjonsnedsettelse av ulik grad og alder. Man bør ved flytting eller nybygg tenke nøye over tilrettelegging både i og utenfor boligen, plassering og beliggenhet av bolig, samt tilgjengelighet av nødvendige tjenester. Kommunen kan tilby veiledning rundt dette.

Bli eller flytte?

Det er når man ennå er frisk og sprek at det er smartest å vurdere om man skal bli boende i nåværende bolig eller om man bør flytte til en tilrettelagt leilighet. Vil man flytte, er det lurt å velge en bolig med livsløpsstandard. Ta med i betraktningen at man kan få dårligere helse underveis, og da kan det bli mer krevende å flytte.

Man kan blant annet tenke over følgende spørsmål:

- Hvordan kan og bør jeg tilrettelegge boligen min, slik at den møter behovene mine i fremtiden?
- Hvilke tjenester, tilbud og aktiviteter har jeg behov for i nabolaget?
- Hva slags hjelp har jeg behov for dersom helsen min blir svekket?
- Hvor og hvordan ønsker jeg å bo når jeg blir eldre?
- Hvordan blir økonomien min når jeg blir pensjonist?
- Har boligen min behov for vedlikehold? Hvordan skal jeg løse dette både praktisk og økonomisk?

Nyttig for flere

En aldersvennlig bolig handler om mer enn boliger som er spesialtilpasset for eldre. Det kan også være boliger som fungerer bra for alle aldersgrupper. Har boligen din dører som er brede nok for både rullator og rullestol, er de også brede nok til å få inn og ut både møbler og barnevogner. Er badet ditt bygget for å ha plass til stellebord, kan det være stort nok til at rullestolbrukere kan benytte seg av det også.

Ønsker man å planlegge for å klare seg mest mulig selv, bør det være en enkel og helst trappefri tilkomst til boligen. Det er også smart å ha bolig i nærheten av matbutikk, apotek, helsetjenester, kollektivtransport, kulturtilbud og andre sosiale arenaer som er viktige for seg.

Brannsikkerhet

Sørg for å ha røykvarslere som fungerer. Be gjerne om hjelp fra pårørende til å klatre opp for å teste dem og skifte batterier. Sjekk at man har slukkeutstyr som man mestrer å bruke selv. Branntepper og slukkespray er anbefalt og enkelt å benytte.

Komfyren er en vanlig kilde til boligbrann, men en komfyrvakt kan forhindre dette. Den kutter strømmen til komfyren, dersom man glemmer å følge med på kokeplatene. Installer gjerne også et tidsur til kontakten der du bruker kaffetrakteren.

Trygg i trappen

Innendørs er det lurt å sette opp gelender på begge sider av trapp. Merk gjerne første og siste trinn med en fargestripe. Da ser man mye lettere hvor trappen begynner og slutter. Fester man antisklibelegg på samtlige trinn, reduserer man faren for å skli i trappen.

Har man trapper utendørs, bør man sette opp rekkverk. Rådet gjelder også dersom man har en bratt bakke eller sti opp til huset.

Sikkerhet på badet

Dusj er bedre enn badekar. Det er tryggere å gå inn og ut av dusjen, og enklere for dem som eventuelt skal hjelpe til.

Monter gjerne et håndtak i dusjen og bruk en stødig dusjmatte, slik at man ikke glir så lett på våte badegulv. Hvis man blir svimmel innimellom, bør man skaffe seg en stabil dusjkrakk.

Fjern løse gjenstander

Det innebærer å unngå løse ledninger, tepper og gjenstander der man vanligvis går i huset. Tepper som fort glir, er spesielt viktig å fjerne. Gulvtepper der kantene stikker ut, bør man også ta bort. Det bør være fritt for tepper og løse gjenstander mellom seng og toalett.

Forebygge fall

Har man en funksjonsnedsettelse bør man unngå å klatre opp på krakker og benker for å nå opp øverst i hyller og skap. Flytt derfor det man har bruk for i det daglige ned til en høyde der man enkelt når opp. Har man ustødig så bruk stødige innesko med støtte rundt hælen.

Lys om natten

Ha på litt dempet lys på om natten, slik at man reduserer risikoen for å falle hvis man skal på toalettet på nattestid. Er det vanskelig å sove med lys på, kan man ha en lommelykt på nattbordet.

Hjelpemidler og tilskudd

Har man en varig funksjonsnedsettelse, kan tilpasning av boligen og hjelpemidler bidra til at man kan fungere mer selvstendig og bo lenger i boligen sin.

Hvis man har en vesentlig og varig funksjonsnedsettelse, har man rett på utlån av nødvendige og hensiktsmessige hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentralen. Se informasjon om hvilke muligheter som finnes på NAV sine nettsider: [Hjelpemidler og tilpasninger i boligen](#).

Økonomiske tilskudd gir ofte bedre og varige løsninger enn utlån av hjelpemidler. Det kan for eksempel innebære å få alle rom på ett plan og endre inngangspartiet til boligen og garasjen. [Du finner mer informasjon på NAV sine nettsider](#).

Tilskudds- og låneordninger for utbedring av bolig

Man kan søke om lån fra kommunen og Husbanken for å tilpasse eller oppgradere boligen sin.

- [Se informasjon fra Husbanken](#)
- [Du finner mer informasjon og kontaktinformasjon om startlån og tilskudd fra kommunen på kommunens hjemmeside.](#)

Man kan kontakte den kommunale ergo- og fysioterapitjenesten, for hjelp til vurdering av behov og hvilke tilpasninger og hjelpemidler som kan være mulige å få til i din bolig. Se mer under tjenestebeskrivelsene.

Økonomi

Man bør i god tid legge en plan for hvordan økonomien blir når man går av med pensjon. [På NAV sine nettsider får du informasjon om hvordan du får oversikt over din fremtidige pensjon.](#)

Slik oppretter man fremtidsfullmakt

Ønsker man å bestemme hvem som skal ivareta seg og sine interesser, dersom man en dag ikke er i stand til å gjøre dette selv lenger? Da bør man opprette en fremtidsfullmakt. [Les mer om hvordan du går frem for å opprette en fremtidsfullmakt på Statsforvalteren sine nettsider.](#)

Verge

Innbyggere som ikke kan ivareta sine egne interesser på grunn av sykdom, skade eller funksjonsnedsettelse, kan få hjelp av en verge. [Les mer om vergemål på Statsforvalteren sine nettsider](#)

Arv – regler og rettigheter

[På regjeringen sine nettsider kan du lese om hvilke regler og rettigheter som gjelder for arv.](#)

Kosthold og ernæring

Å spise sunt og variert, kombinert med fysisk aktivitet er bra både for helse og trivsel. Et variert og sunt kosthold forebygger livsstilssykdommer, og små tiltak i hverdagen kan bety mye for helsen. [Les om Helsedirektoratets Kostråd, og hvordan du kan følge dem.](#)

Helsedirektoratet har egne kostråd til personer i ulike livsfaser ([Kosthåndboken](#)). De viktigste rådene når man spiser lite, er å velge næringstett mat og drikke. [Kreftforeningen har utviklet brosjyrer, filmer og samlet mange gode tips.](#)

Fysisk aktivitet

God fysisk og psykisk helse er viktig uansett alder. Med relativt enkle grep er det mye man selv kan gjøre for å ivareta egen helse og forebygge fremtidig risiko for vanlige aldersrelaterte sykdommer og plager.

Tips i hverdagen

Fysisk aktivitet har positiv effekt på helsen, både fysisk og mentalt. Hvert eneste minutt teller, og litt er bedre enn ingenting. Fysisk aktivitet gir overskudd, bedre søvnkvalitet og bedre livskvalitet. Det øker også muligheten for å kunne bo trygt hjemme selv i høy alder. [Les mer om hvorfor det er lurt å trene, samt nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet på Helsenorge.no](#)

Når man blir eldre, øker faren for å falle. Styrke- og balansetrening er derfor viktig og forebyggende. Det finnes flere instruksjonsvideoer på nett med trygge øvelser som man selv kan gjøre hjemme i egen stue, her er noen eksempler på fallforebygging:

[trygg-pa-beina-flyer.pdf](#)

[Fallforebygging - Helsenorge](#)

3. Klage og klagegang

3.1 Kommunale tjenester uten krav til enkeltvedtak

For flere kommunale tjenester er det ikke krav til enkeltvedtak. Kommunen forventer likevel at det finnes en skriftlig begrunnelse i journal for en eventuell avgjørelse om tjenesteyting eller ikke. En slik avgjørelse kan klages på til enheten. Dersom enheten opprettholder avgjørelsen, skal saken oversendes til SF.

Man har klagerett dersom man er part i saken. Klager på vegne av andre uten fullmakt blir avvist. Advokat trenger ikke fullmakt.

3.2 Kommunale tjenester med krav til enkeltvedtak

Dersom man er uenig i et vedtak, kan man klage på dette. Klageretten gjelder den som er part i saken (den som vedtaket angår). Klager på vegne av andre uten fullmakt blir avvist. Advokat trenger ikke fullmakt.

Klagen skal sendes til Forvaltning helse og omsorg. Avdelingen kan også hjelpe til med å få registrert og /eller skrevet ned en klage. Klagen må være skriftlig og inneholde hva det blir klaget over. [Pasient- og brukerombudet](#) er også en instans som kan bistå og veilede på dette området.

Informasjon om klagerettigheter legges alltid ved vedtaket som sendes ut.

Dersom den som mottar vedtaket har manglende samtykkekompetanse, kan disse klage:

- Helsepersonell kan bistå bruker/pasient med å utforme og/eller sende inn en klage hvis ønskelig. Dette gjelder både tildeling av tjenester og gjennomføring av tjenester.
- Nærmeste pårørende eller verge kan klage med antatt fullmakt fra pasient.

Du må klage innen klagefristen går ut, for helse- og omsorgstjenester er dette fire uker fra du mottar vedtaket.

Dersom kommunen avviser klagen, skal dette skje skriftlig. Saksbehandler ved Forvaltning helse og omsorg skal undersøke begrunnelsen klagen bygger på og greie ut saken på nytt. Saksbehandler vil deretter enten gi medhold i klagen, endre eller oppheve vedtaket.

Blir det ikke gitt medhold i klagen, skal klagen straks sendes til SF for endelig behandling. Saken skal da inneholde alle dokumenter i saken, samt saksbehandlers egen vurdering av klagen. Part i saken får kopi når den oversendes til SF.

Ved delvis medhold i klagen vill part i saken bli orientert om endringen i vedtaket og selv kunne ta avgjørelsen om man er fornøyd eller om man fortsatt vil sende saken til SF.

4. Oversikt over tjenester

Veiledende tildelingskriterier skal bidra til at saksbehandlere og de som gir tjenestene har lik oppfattelse av tjenestenivået, slik at de utøver tilnærmet lik praksis. Dette sikrer mer likebehandling i fordeling av knappe velferdsgoder i kommunen.

Videre skal tildelingskriteriene danne grunnlaget for hvilke opplysninger som må innhentes, og hvilke kartlegginger som må foretas, for å kunne gjøre individuelle vurderinger av hvilke tjenester og tilbud den enkelte innbygger tilbys. Disse prosessene vil være nærmere beskrevet i kommunenes interne prosedyrer for saksbehandling av henvendelser og søknader.

Velferdsteknologi i Levanger:

Formål med bruk av velferdsteknologi er å legge til rette for trygge tjenester for brukere, pasienter og pårørende, samt bidra til effektiv bruk av ressurser i helse- og velferdstjenestene.

Levanger kommune ønsker å bruke velferdsteknologi som førstevalg av tjeneste, der dette er mulig, trygt og forsvarlig i samråd med tjenestemottakeren og evt. dens pårørende.

Dette omhandler teknologier som bidrar blant annet til å skape trygghet, til å mestre hverdagen slik at man kan bo hjemme lengre, til utredning og behandling av enkelte sykdomstilstander og til velvære. Velferdsteknologi kan videre tilbys i alle trinn av trappa, både omsorgsbolig og heldøgns omsorg.

De aller fleste av oss ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Det finnes flere tiltak som kan bidra til at man når dette målet, men det er ikke alltid like lett å finne de riktige løsningene. Under finner du lenke til et digitalt visningsrom hvor du får oversikt over noen av de ulike teknologiene og praktiske løsninger som kan benyttes. Visningsrommet er delt inn i fem områder:

- Trygghet i hverdagen
- Sosial deltakelse
- Daglig gjøremål og påminnelser
- Oppfølging av egen helse
- Tilpasning av bolig

Noe kan du kjøpe selv, mens andre løsninger kan kommune eller NAV hjelpemiddelsentral bidra med. Felles for alle hjelpemidler som kommune og NAV hjelpemiddelsentral tilbyr, er at det vil bli individuelt vurdert hvilket hjelpemiddel som er best for deg eller ditt familiemedlem.

I visningsrommet er det klikkbare bokser som fører deg videre. Du kan alltid gå tilbake til start ved å trykke på feltet «Til startsiden».

Klikk nedenfor for å komme til det Digitale visningsrommet:

- For visning på nettbrett: [DVR PDF-RB-v2.0 \(PDF, 3 MB\)](#)
- For visning på PC: [DVR PDF-v2.0 \(PDF, 3 MB\)](#)
- For presentasjon på PC: [DVR PP-Fremv-v2.0 \(PPSX, 28 MB\)](#)

Noen velferdsteknologiske løsninger vil også bli nevnt under hver tjenestebeskrivelse, der de konkret beskrives i sammenheng med de enkelte tjenestene.

4.1 TRINN 1 i trappa

Tilbud og tjenester i trinn 1 i trappa er ikke vedtaksbasert, men er en del av Levanger kommune sine helsefremmende, frivillige og forebyggende tilbud og tjenester. Disse skal alltid vurderes prøvd før man vurderer vedtak om mer omfattende tjenester og er gode alternativ i behov for aktivitet og sosialt felleskap. Disse tjenestene kan bli utført både av frivillige, men også av ansatte med faglig kunnskap på området.

4.1.1 Aktivitet og fellesskap

Frivillighet og tilbud	Trinn 1 – Aktivitet og fellesskap
Formål	Målet er å skape gode kulturopplevelser og deltakelse i aktivitet og fellesskap. Aktivitet, deltakelse og sosialt fellesskap er viktig for alle og er vesentlig for å kunne ha så god helse og funksjon som mulig.
Kriteriet	Alle kan finne sine aktiviteter som passer. Aktivitetene er arrangert gjennom lag og organisasjoner, noen gjennom kommunen og noen i samarbeid på tvers.
Praktiske opplysninger	Aktivitet og fellesskap har mange arenaer • Lag og organisasjoner • Kulturarrangement Sjå Levanger kommune for mer informasjon. Friskus – Her ligger det mye informasjon om hva som skjer i Levanger. Noen av aktivitetene er sesongbaserte og kan være stengte perioder av året, eksempelvis i ferier.
Informasjon	Lag og organisasjoner • Skal prøve å gi god informasjon om arrangement og faste tilbud. • Legge til rette åpne møteplasser med lav terskel for deltakelse. Kommune • Motivere innbyggerne til deltakelse • Ha kunst og kulturopplevelser av god kvalitet • Friskus Frivillighetssentralen Levanger frivillighetssentral sin visjon er å skape “møte mellom mennesker” som videre skal bidra til gode og inkluderende lokalsamfunn. Levanger Frivillighetssentral ønsker i dette arbeidet å være nysgjerrig, modig og nyskapende. Her finner du mer informasjon: Levanger Frivillighetsentral

Forventninger til mottakere av tilbudet	Gjøre seg kjent med kultur- og aktivitetstilbud Ved deltakelse skal en legge vekt på at det er hyggelig samvær.
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tilbudene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 .
Egenbetaling	Man må påberegne medlemsavgift i noen tilfeller.

4.1.2 Pårørendeskole

Type tjeneste	Trinn 1 - Pårørendeskole
Mål for tjenesten/Formål	Pårørendeskole skal være en møteplass som gir pårørende støtte til å mestre utfordringer. Dette kan være praktiske utfordringer eller utfordringer knyttet til følelser. Skolen organiseres av kommunens Hukommelsesteam. TEMA DET UNDERVISES I: • Ulike demenssykdommer, symptomer og behandling • Kommunikasjon med personer med demens • Mestring og tilrettelegging i hverdagen • Informasjon om fremtidsfullmakt og verge. • Rettigheter, tjenester og tilbud i Levanger kommune • En pårørende forteller • Egenomsorg-hvordan ivareta seg selv som pårørende
Kriteriet for deltakelse	Er pårørende til en med demenssykdom.
Praktiske opplysninger	Arrangeres per i dag en gang i året.
Forventninger til tjenesteyter	• Legger til rette for at den pårørende får økt kunnskap om sykdomsbilde og mestringsstrategier og tilbud i kommunen.
Forventninger til tjenestemottaker	• Gjøre seg kjent med innholdet i tilbudet. • Gir nødvendig informasjon for å få rett veiledning og oppfølging.
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tjenestene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 .
Klagerett	Det kan ikke klages på tjenesten.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.
Merknad	Lenke til mer informasjon om pårørendeskolen .

4.1.5 Aktivitetstilbud av Hukommelsesteamet

Type tjeneste	Trinn 1 – Aktivitetstilbud av Hukommelsesteamet
Mål for tjenesten/Formål	Lavterskeltilbud gjennom Hukommelsesteamet: • Sang, trim og trivsel • Turgrupper I tillegg organiserer Hukommelsesteamet aktivitetstilbudet <i>Møtestedet</i>, dette gis det tilbud om etter søknad og evt. vedtak på tjenesten.
Kriteriet for deltakelse	Under utredning eller har en demensdiagnose. For gruppetilbudene så vil man vurdere hvem som kan fungere i en gruppe og som ikke reagerer negativt på dette. Når man har en demensdiagnose så reagerer man forskjellig på det å være sammen med andre. Spesielt ukjente elementer, dette kan være både personer, steder, lyder og lukter. Hvis man ikke responderer godt på å være i en gruppe vil det bli tatt en vurdering på hvilke andre tiltak som kan passe for den aktuelle og evt. pårørende.
Forventninger til tjenesteyter	At man behandler tjenestemottakeren på en respektfull og verdig måte.
Forventninger til tjenestemottaker	At man selv er motivert og ønsker tjenesten/ tilbudet.
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tjenestene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 .
Klagerett	Nei, det fattes ikke vedtak på tjenesten
Egenbetaling	Møtestedet har egenbetaling, likt dagtilbud for demente eller andre med behov. Egenandeler helse og velferd Levanger Deltagere på både " Sang, trim og trivsel" og turgrupper betaler egenandel på kr. 150.

4.1.5 Frisklivssentralen

Type tjeneste	Trinn 1 – Frisklivssentralen
Mål for tjenesten/Formål	Frisklivssentralen er en helsefremmende og forebyggende kommunal helsetjeneste. Vi har som mål å fremme fysisk og psykisk helse, samt forebygge eller begrense utvikling av sykdom. Tjenesten er målrettet og tidsavgrenset. Frisklivssentralen gir deg støtte til å endre levevaner og å mestre hverdagen bedre. Innbygger tilbys individuell veiledning og/eller gruppetilbud.
Kriteriet for tjenesten	Frisklivssentralens tilbud er for innbyggere over 18 år som ønsker hjelp til å endre levevaner og mestre helseutfordringer på en bedre måte. Tilbudet er primært for deg som bor i Levanger kommune. Frisklivssentralen er et lavterskeltilbud som betyr at du selv kan ta direkte kontakt. Bruk henvisningsskjema eller kontakthinformatjonen. Du kan også bli henvist av andre som for eksempel fastlegen, annet helsepersonell eller NAV.
Praktiske opplysninger	Frisklivssentralen har mange gode tilbud, se hjemmesiden for mer informasjon: Frisklivssentralen - Levanger kommune
Forventninger til tjenestemottaker	At man er motivert og møter forberedt.
Lovhjemmel	Frisklivssentrale er ikke en lovpålagt tjeneste, men inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 . Kommunen har plikt til å gi lærings og mestringsvirksomhet i følge Meld. St. 9 (2023–2024) og helse- og omsorgstjenestelove §§ 1-1 nr 1 og nr 5,3-1 og 3-2 nr.1 samt nr. 6 bokstav b for enkelte grupper.
Klagerett	Nei, det fattes ikke vedtak på tjenesten.
Egenbetaling	Hos Frisklivssentralen er helsesamtaler og treningstilbudene gratis. Kursene har egenandel og dette faktureres ved kursstart. Egenandeler helse og velferd Levanger

4.1.6 Rask psykisk helsehjelp (RPH)

Type tjeneste	Trinn 1 – Rask psykisk helsehjelp (RPH)
Mål for tjenesten/Formål	Rask psykisk helsehjelp tilbyr kortvarig individuelt tilpasset behandling gjennom undervisningsbaserte kurs, veiledet selvhjelp, behandlingsgrupper og/eller individuell samtaleterapi.

Kriteriet for tjenesten	Rask psykisk helsehjelp (RPH) er en kunnskapsbasert modell i den kommunale helsetjenesten, for en tidsbegrenset behandling av innbyggere over 16 år med angst, mild til moderat depresjon, søvnvansker og/eller begynnende rusmiddelproblemer. Her kan man ta direkte kontakt uten henvisning fra fastlege.
Praktiske opplysninger	For å kontakte Rask psykisk helsehjelp, kan du ringe 91 63 93 20 eller sende en e-post til rph@levanger.kommune.no . Vi har åpningstid mandag til fredag klokka 08.00 til 15.30.
Forventninger til tjenestemottaker	At man gir nødvendig informasjon slik at tjenesteyter får et grunnlag til å hjelpe og vurdere behovet videre.
Merknad	Rask psykisk helsehjelp er ikke det samme som akutt hjelp. Hvis du har behov for akutt hjelp må du ringe fastlege eller legevakt (116 117) . Ved akutte alvorlige skader, eller livstruende hendelser - ring 113 .
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tjenestene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 .
Klagerett	Nei, ikke vedtak på tjenesten.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.1.7 Aktivitetshuset

Type tjeneste	Trinn 1 – Aktivitetshuset
Mål for tjenesten/Formål	Aktivitetshuset er et tilbud som ønsker å bidra til økt livskvalitet, mestring og flere muligheter for en aktiv og meningsfull tilværelse for innbyggerne i Levanger kommune. Aktivitetshuset er et lavterskeltilbud hvor vi er sammen i grupper på aktiviteter. Vi er en møteplass, turarrangør, koordinerende samarbeidspartner som har som mål å øke inkludering, medvirkning og aktiviteter for innbyggerne i kommunen. Eksempler på aktiviteter er sang, musikk, kunst, trening, ballspill, friluftaktiviteter og sosialt møtepunkt. Kunnskapsgrunnlag: Meld. st. 5 (2024–2025) Meld. St. 23 (2022–2023) Meld. St. 15 (2022–2023) - regjeringen.no Under Aktivitetshuset ligger også deler av organiseringen og håndteringen av aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere.

Kriteriet for tjenesten	Aktivitetstilbudene er for deg som er bosatt i Levanger kommune og har utfordringer innenfor livsmestring. Du trenger ikke henvisning fra lege eller andre for å komme hit. Du kan ta direkte kontakt på telefon eller sende e-post til oss. Når du kommer hit for første gang, ønsker vi å gjøre en avtale med deg slik at du blir tatt imot av en av de ansatte. Du må forstå at dette er gruppeaktivitet.
Praktiske opplysninger	Vi holder fortiden til i Kirkegata 11. Mer info på hjemmesiden, her: Aktivitetshuset - Levanger kommune Vi jobber etter ABC for god psykisk helse. ABC står for å gjøre noe aktivt, gjør noe sammen og gjør noe meningsfylt (for seg selv og andre). Dette er med å fremme psykisk helse på mange plan og inngår i kommunens forbyggende og helsefremmende arbeid.
Forventninger til tjenestemottaker	At du er motivert for få en bedre tilværelse og ønsker hjelp til dette. Om du som innbygger også har interesser eller aktiviteter du ønsker å holde på med. Ta kontakt med oss.
Lovhjemmel	Dette er ikke ei lovpålagt tjeneste. Tjenestene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3.
Klagerett	Nei, ikke vedtak på tjenesten.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.2 TRINN 2 i trappa

4.2.1 Trygghetsalarm

Type tjeneste	Trinn 2 - Trygghetsalarm
Mål for tjenesten/Formål	Fungerer som støtte og trygghet for både bruker/pasient, pårørende og ansatte i helse- og omsorgstjenesten.
Kriteriet for tjenesten	Forebygge behov for andre tjenester. Behov for trygghet. Økt risiko for fall i hjemmet. Brukeren må være i stand til å forstå bruken og nyttiggjøre seg tjenesten. Brukeren må selv ønske tjenesten. Ved tildeling av alarm som helsehjelp er kriteriene de samme, men i tillegg må trygghetsalarmen være avgjørende i vurderingen av forsvarlige tjenester i hjemmet. Bl.a. er det da vesentlig om alarmen erstatter nødvendige tilsyn i hjemmet.
Praktiske opplysninger	Ved tap av alarmknapp må bruker erstatte denne. Ved oppsigelse gis det beskjed til helse- og omsorgstjenesten for demontering. Ved oppsigelse betaler man ut inneværende måned. De som skal bistå deg trenger mulighet for å komme inn i boligen din. Derfor må du enten skaffe en ekstra nøkkel som legges i nøkkelboks eller opplyse om dørkode (eller lignende), hvis du har dette. Nøkkelboks vil vanligvis bli montert på utvendig vegg samtidig med utlevering av trygghetsalarmen. Det er hjelpemiddeltekniker i kommunen som monterer trygghetsalarmer og nøkkelbokser.
Forventninger til tjenesteyter	Tiltaket skal vurderes kontinuerlig og straks avsluttes så snart det ikke er forsvarlig eller behov for. Det vil bli gitt opplæring og veiledning i bruken.
Forventninger til tjenestemottaker	Er du i en akutt situasjon og trenger hurtig hjelp så trykker du på din alarmknapp. Alarmen går da til alarmmottaket (Værnes Respons) de avklarer situasjonen med deg og varsler hjemmetjenesten dersom du har behov for hjelp. Hvis du blir akutt syk, men klarer å benytte telefon skal du alltid ringe (SOS Alarm på telefon) nødnummer 113.
Merknad	Trygghetsalarmen er betjent hele døgnet, alle dager året rundt. Alarmmottaket vil normalt besvare alarmer innen 1-3 minutter. Vær oppmerksom på at alarmknappen virker bare i boligen eller i umiddelbar nærhet til den (i en radius på ca. 30m). Utrykningstiden fra man får svar til hjelpen er kommet frem vil variere noe. Dette avhenger bl.a. av hvor langt fra basen man bor, årstid (føre), trafikk og

	når på døgnet man alarmerer. I de fleste tilfeller kan man likevel forvente at hjelpen har kommet frem innen 60 minutter.
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tjenesten vurderes som en forebyggende tjeneste og praktisk hjelp til å varsle ved uhell der man trenger assistanse. Tildeles etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav a eller b
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ja, egenandeler vedtatt av kommunestyret. Monteringsgebyr og månedsabonnement. Egenandeler helse og velferd Levanger Ved tildeling som helsehjelp er alarmen uten månedsabonnement, men med monteringsgebyr.

4.2.2 Koordinator for kreft og palliasjon

Type tjeneste	Trinn 2 – Koordinator for kreft og palliasjon
Mål for tjenesten/Formål	• En koordinator for kreft og palliasjon skal hjelpe til med å koordinere og tilrettelegge hverdagen for kreft- og andre alvorlig syke, og pårørende på en best mulig måte. • Samordne tilbud og tjenester i kommunen. • Bidra med gode rutiner og system for kreft- og palliasjonsomsorg i kommunen.
Kriteriet for tjenesten	• Kreftdiagnose eller annen alvorlig, palliativ sykdom. • Du må selv ønske kontakt og oppfølging.
Praktiske opplysninger	• Koordinator for kreft og palliasjon vil ha en treårig helsefagutdanning med relevant videreutdanning. • Fokus på helhetlig omsorg for pasienter i alle aldrer og deres pårørende. • Arbeidsfeltet er innen forebygging, behandling, lindring og rehabilitering til pasienter med kreft eller annen alvorlig sykdom. • Legger til rette for at den alvorlig syke og pårørende får bistand som støtter opp under egenomsorg og egne ressurser. • Koordinator for kreft og palliasjon kan blant annet hjelpe til med: ○ oversikt over tilbud som finnes i din kommune ○ å få oversikt over økonomi og rettigheter ○ å gi råd om korleis snakke med barn om alvorlig sjukdom ○ Hjelp til med å orientere barnehage og skule • Andre eksempler på tilbud: Onsdagskaffen, eksterne aktører underviser i tema i tråd med Pakkeforløp hjem kreft, tilbud om trening med formål om rehabilitering med fysioterapeut.

	Lenke til mer informasjon på hjemmesiden: Kreft og lindrende behandling - Levanger kommune
Forventninger til tjenestemottaker	Gjør seg kjent med innholdet i tilbudet. Gir nødvendig informasjon, samt samtykke til å innhente nødvendig og relevant informasjon for vurdering og videre oppfølging.
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tjenestene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 .
Klagerett	Nei. Ikke vedtak på tjenesten.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.2.3 Hukommelsesteam

Type tjeneste	Trinn 2 - Hukommelsesteam
Mål for tjenesten/Formål	Hukommelsesteamet i Levanger er en ressursgruppe for personer med demens og deres pårørende. Hukommelsesteamet kan utføre følgende: Kartlegge hukommelse og kognitiv svikt på personer over 65 år, i samarbeid med fastlege. De under 65 år skal utredes i spesialisthelsetjenesten. Kartleggingen kan bidra i diagnostisering. Være et lavterskeltilbud til personer med demens eller kognitiv svikt. Gi mer kunnskap om kognitiv sykdom og bedre kvaliteten på samvær med personer som har sykdommen. Demenskoordinator leder hukommelsesteamet arbeid og er faglig hovedressurs innen fagfeltet demens. Koordinerer utredning og oppfølging av personer og pårørende med demens. Tilbyr støttesamtaler, veiledning og informasjon om relevante tjenester og tilbud. Lenke til nyttig informasjon : Veiviser demens - Veiviser demens (aldringoghelse.no)
Kriteriet for tjenesten	Være en mistanke om kognitiv svikt. Ha en demenssykdom eller være under utredning for kognitiv svikt/demens. Både pårørende, naboer, venner, fastleger, hjemmetjenesten, spesialisthelsetjenesten m.m. kan ta kontakt.

Praktiske opplysninger	Demens er en fellesbetegnelse for forskjellige sykdommer eller skader i hjernen. Sykdommene utvikler seg over tid og fører til økende endringer i hjernen. Hukommelsesproblemer, vansker med språket, orienteringsproblemer og vanskeligheter med daglige gjøremål er vanlig. Personer med kognitiv svikt eller demens er ikke en ensartet gruppe. Som alle andre har de ulike behov og interesser. God demensomsorg handler om å møte den enkelte der han eller hun er, og iverksette individuelle tilrettelagte tjenester basert på innsikt i den enkeltes livssituasjon og sykdomshistorie. Lenke til hjemmeside. Hukommelsesteamet har flere aktivitetstilbud og pårørendeskole. Se tilbud og tjenester under trinn 1 i Innsatstrappa for mer om dette.
Forventninger til tjenesteyter	Personer med demens og deres pårørende skal oppleve forutsigbarhet og trygghet i møte med tjenesteapparatet, og tilbudet skal være basert på et helhetlig menneskesyn.
Forventninger til tjenestemottaker	Gjør seg kjent med innholdet i tilbudet. At man gir nødvendig informasjon for å kunne vurdere videre oppfølging og veiledning.
Lovhjemmel	Dette er ikke en lovpålagt tjeneste. Tjenestene inngår som en forebyggende og helsefremmende tjeneste etter helse- og omsorgstjenesteloven §3-3 .
Klagerett	Nei, ikke vedtak på tjenesten.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.2.4 Ergoterapi

Type tjeneste	Trinn 1 – Ergoterapi (både barn og voksne)
Mål for tjenesten/Formål	Ergoterapeuter finner løsninger når det blir et gap mellom helse og hverdagens krav. Ergoterapeuter er mer opptatt av løsninger enn av problemer og leter etter ressurser. Ergoterapeuter foreslår forenkling og tilpassing av aktiviteter og vi bidrar til inkluderende omgivelser. Sammen med deg finner ergoterapeuten løsninger som gjør at du kan leve et aktivt liv og delta i samfunnet. • trening på daglige aktiviteter • tilrettelegging og kompensering med hjelpemidler • tilrettelegging av bolig <u>Syn- og hørselskontakt</u> Syn- og hørselskontakten er bindeleddet mellom kommunen og hjelpemiddelsentralen. De bistår med kartlegging, søknader til hjelpemiddelsentralen og opplæring i syn- og hørselshjelpemidler. Syn- og

	hørselskontakt gir råd om tilrettelegging og henviser til aktuelle samarbeidsparter ved behov. Syn- og hørselskontakten kan ikke bestille briller eller høreapparat.
Kriteriet for tjenesten	At man har en skade eller av andre grunner har nedsatt fysisk, psykisk eller kognitiv funksjonsevne. Du kan søke om bistand fra ergoterapeut ved å sende avdelingen en henvisning. Du kan henwise både på vegne av andre eller deg selv, Søknadskjema. Ergoterapitjenesten behandler henvendelsene selv, de behandles ikke av Forvaltning helse og omsorg.
Praktiske opplysninger	Tilbakelevering av hjelpemidler Når behovet for hjelpemiddelet er opphørt eller ikke lenger er i bruk skal det leveres tilbake. Ta kontakt med kommunalt hjelpemiddellager. Trygghetsalarm skal også leveres tilbake til kommunalt hjelpemiddellager, se mer informasjon om trygghetsalarm her. Overføring av hjelpemidler Ved for eksempel dødsfall eller flytting til kommunal omsorgsbolig kan hjelpemidler i hjemmet overføres til andre som har behov. Dette kan for eksempel være toalettforhøyer, rampe eller rullator. Se hjemmesiden. Kommunens og hjelpemiddelsentralens ansvar Kommunene har ansvaret for enkle reparasjoner og monteringer som ikke krever fagfolk med spesialkompetanse. NAV Hjelpemiddelsentral har ansvar for avanserte reparasjoner og monteringer som krever kompetanse som kommunen ikke har. Dette kan være reparasjoner knyttet til elektromedisinsk utstyr. Dersom det er behov for reparasjon av hjelpemidler som er utlånt fra NAV Hjelpemiddelsentral, skal hjelpemiddelsentralen kontaktes før reparasjon iverksettes. Lenke til hjemmesiden for Mer informasjon.
Forventninger til tjenestemottaker	Bruker selv har ansvar for oppbevaring, enkelt vedlikehold og rengjøring av hjelpemidler. Bruker skal sørge for luft i hjul, riktig lading og service av deler som vanlig sykler er utstyrt med som dekk, slange, bremses, kjede, lys, gir og bremses.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 andre avsnitt . Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 5 og 6a og for barn: § 3-2 nr. 1a og b.
Klagerett	Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.2.5 Fysioterapi

Type tjeneste	Trinn 1 – Fysioterapi (både barn og voksne)
Mål for tjenesten/Formål	Bevegelse er sentralt i fysioterapi. Fysioterapeuter forebygger og behandler smerter og/eller nedsatt funksjon i muskel- og skjelettsystemet. Sammen med deg utarbeider vi en behandlings-/tiltaksplan basert på undersøkelse/helhetlig vurdering av dine utfordringer, og hvilken målsetting som er relevant for deg. Tiltakene kan bidra til at du gjenvinner, vedlikeholder eller bedrer din funksjon, gjennom å utnytte egne ressurser og delta aktivt i egen helsefremming. Fysioterapitilbudet er et tidsavgrenset behandlingstilbud.
Kriteriet for tjenesten	At man har nedsatt fysisk funksjon. Du kan søke om bistand fra fysioterapeut ved å sende avdelingen en søknad/henvendelse: Søknadskjema. Ergoterapitjenesten behandler henvendelsene selv, de behandles ikke av Forvaltning helse og omsorg. Kommunal fysioterapi gjelder kun de som ikke er i stand til å komme seg til et fysikalsk institutt. Klarer du ikke å komme deg til et behandlingssted på egen hånd, eller via taxi/pasientreise, kan du søke om hjemmebehandling med fysioterapeut.
Praktiske opplysninger	Fysioterapeuter med driftstilskudd fra kommunen Det kreves ikke henvisning fra lege for å kunne motta behandling av fysioterapeut og du kan ta kontakt direkte. Manuellterapeuter kan ved behov henvise til røntgen/MR, spesialisthelsetjeneste og fysioterapi samt sykmelde i korte perioder. Hos fysioterapeut med driftstilskudd betaler man kun egenandel for behandling, resterende dekkes av Helfo. Lenke til hjemmesiden for Mer informasjon.
Forventninger til tjenestemottaker	At man er motivert og gjennomfører etter beste evne.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 andre avsnitt. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 5 og 6a og for barn: § 3-2 nr. 1a og b.
Klagerett	Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	• Det er egenandel for fysioterapi hos kommunale fysioterapeuter og fysioterapeuter med driftsavtale i Levanger kommune. Denne egenandelen inngår i frikortordningen. • Du må betale egenandel for pasientreiser. Denne egenandelen inngår i frikortordningen. • Du kan lese mer om egenandel hos fysioterapeut hos Helsenorge

4.3 TRINN 3 i trappa

4.3.1 Pårørendestøtte – opplæring og veiledning, avlastningstiltak og omsorgsstønad.

Pårørendestøtte kan kommunen gi i form av bl.a. opplæring, veiledning, avlastningstiltak og omsorgsstønad. En omsorgsyter som utfører særlig tyngende omsorgsarbeid, har rett på et vedtak som beskriver tiltak rundt pårørendestøtte. Behovet må sees i sammenheng med øvrige nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det er bl.a. et vilkår at både den som har hjelpebehovet og omsorgsyteren selv, ønsker at omsorgsyteren skal fortsette med omsorgsarbeidet. For å vite mer om hva som vurderes å være særlig tyngende omsorgsarbeid, les mer her: [Rundskriv I-42/98 Omsorgslønn, punkt 3.1.](#)

Velferdsteknologi kan være et avlastende og støttende tiltak/verktøy både rundt barn og voksne. Eksempelvis kan både digitalt tilsyn, varsling og GPS være tiltak som kan gi pårørende mer ro og støtte i en krevende hverdag. Kommunen vil informere om hva som kan være aktuelt for den enkelte når man er i dialog rundt pårørendestøtte.

Opplæring og veiledning

Type tjeneste	Trinn 3 – Pårørendestøtte i form av opplæring og veiledning
Mål for tjenesten/Formål	Kommunen har plikt til å ha tilbud om veiledning og opplæring til pårørende som utfører særlig tyngende omsorgsarbeid. Veiledning og opplæring er rettet mot utføring av omsorgsarbeidet, samt arbeidets og livssituasjonens innvirkning på den pårørendes egen helse og daglige fungering. Pårørende har forskjellig kunnskap og ulike forutsetninger for å yte særlig tyngende omsorgsarbeid. Veiledning og opplæring må derfor tilpasses den enkelte. Mange pårørende har også viktig kompetanse og kunnskap om omsorgsmottakers sykdom, preferanser, historie og tidligere erfaringer med ulike tjenestetilbud. Dette er kompetanse tjenesteapparatet skal verdsette og benytte. Veiledning og opplæring som omfatter taushetsbelagt informasjon om omsorgsmottaker, forutsetter samtykke fra den som mottar omsorg.
Kriteriet for tjenesten	Pårørende som utfører særlig tyngende omsorgsarbeid. Pårørende med store omsorgsoppgaver og som står i fare for helseskader, stress og overbelastning. Både omsorgsyter og omsorgsmottaker må ønske tjenesten.

Praktiske opplysninger	Momenter som vektlegges i vurderingen: • Omsorgsmottaker og omsorgsyter sine ønsker og synspunkt angående organisering av tjenestetilbudet. • Om omsorgsmottaker er helt eller delvis avhengig av personbistand for å klare dagliglivets gjøremål, og om kommunen ville hatt plikt til å gi hjelpen dersom den pårørende ikke gjorde arbeidet. • Om omsorgsarbeidet er særlig tyngende, herunder - er mer fysisk eller psykisk belastende enn vanlig, med særlig vekt på hjelp til personlig hygiene, ernæring, praktiske gjøremål i husholdningen, generelt tilsyn av fysisk og psykisk helse/atferd - innebærer mye nattarbeid eller avbrudd i nattesøvn - skjer regelmessig eller periodevis - gjøres mange timer pr. måned - har vart eller er forventet å vare i lang tid - fører til sosial isolasjon og går ut over den pårørendes mulighet for å ha ferie, fritid og være i arbeid - den pårørende har omsorg for mer enn en person • Om den pårørende med opplæring og veiledning kan bli i stand til å ivareta omsorgsmottaker på en forsvarlig måte og stå i omsorgssituasjonen over tid. • Om den pårørende med opplæring og veiledning kan bli egnet til å ivareta egen helse- og livssituasjon, samt håndtere rollen som både pårørende og omsorgsyter. • Om det kan være hensiktsmessig og forebyggende å tilby råd og veiledning til den pårørende selv om omsorgsoppgavene ikke regnes som særlig tyngende. Om opplæring og veiledning kan gis gjennom lærings- og mestringstilbud.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 punkt 1. Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

Avlastning i institusjon for voksne

Type tjeneste	Trinn 3 – Pårørendestøtte i form av avlastning i institusjon (voksne)
Mål for tjenesten/Formål	Formålet med avlastningstiltak er blant annet å hindre overbelastning, og gi omsorgsyter nødvendig fritid, ferie og mulighet til å delta i yrkesliv og andre vanlige samfunnsaktiviteter.
Kriteriet for tjenesten	• Kommunen tildeler tjenester på bakgrunn av søknad og helhetlig situasjon.

	• Tilbudet er for personer som har og utfører et særlig tyngende omsorgsarbeid. • Omsorgsyter må ha så omfattende oppgaver at det er nødvendig med avlastning for at vedkommende skal kunne fortsette med omsorgsarbeidet. • Avlastning vil kunne forebygge mer omfattende hjelp fra kommunen. • Tjenestemottaker kan ikke være alene hele eller deler av døgnet, slik at det gir avgrensa mulighet til nødvendig og regelmessig ferie og fritid for omsorgsyteren. • Omsorgsbehovet kan være av fysisk, psykisk eller sosial karakter. • Man må som hovedregel bo sammen med den som har behov for avlastning.
Praktiske opplysninger	Avlastning for voksne blir per i dag gitt på Staup helsehus, Staupstunet eller på Ytterøy helsetun. Avlastingen er tidsavgrenset og kan bli tildelt som jevnlig opphold. Den som tar imot avlastningsopphold må ha med seg nødvendig personlig utstyr, egne medisiner og oppdatert medisinliste fra lege, samt personlige hjelpemidler. Egendeler må være merket med navn. Omfang og innhold av tjenesten blir individuelt tilpassa etter avtale med tjenestemottaker/pårørende og på bakgrunn av en tverrfaglig vurdering. Det vil under oppholdet være fokus på trivsel, mobilitet og egenomsorg, samtidig som man vil få nødvendig helsehjelp og tilrettelagt personlig og praktisk bistand etter behov.
Forventninger til tjenesteyter	Legg til rette for at tjenestemottaker får nødvendig hjelp og omsorg som støtter opp under egenomsorg og egne ressurser.
Forventninger til tjenestemottaker	Gjør seg kjent med innholdet i vedtaket.
Merknad	Tilbudet inneholder ikke utredning, behandling eller rehabilitering.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8 Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 punkt 2.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling. Transport til og fra er uten kostnad for den det gjelder.

Avlastning for barn og unge i institusjon

Type tjeneste	Trinn 3 – Pårørendestøtte i form av avlastning barn og unge i institusjon
Mål for tjenesten/Formål	Formålet med avlastningstiltak er blant annet å hindre overbelastning, og gi omsorgsyter nødvendig fritid, ferie og mulighet til å delta i yrkesliv og andre vanlige samfunnsaktiviteter. Barnets beste er alltid i hovedfokus ved tildeling av avlastning. Barnet selv har også rett til å uttale seg, dette etter alder og evne til å uttale seg om egne interesser og situasjon.
Kriteriet for tjenesten	• Kommunen tildeler tjenester på bakgrunn av søknad og helhetlig situasjon. • Tilbudet er for foresatte som har og utfører et særlig tyngende omsorgsarbeid for sine barn. • Omsorgsyter må ha så omfattende oppgaver at det er nødvendig med avlastning for at vedkommende skal kunne fortsette med omsorgsarbeidet. • Avlastning vil kunne forebygge mer omfattende hjelp fra kommunen. • Barnet kan ikke være alene hele eller deler av døgnet, slik at det gir avgrensa mulighet til nødvendig og regelmessig ferie og fritid for foresatte. • Omsorgsbehovet er av fysisk, psykisk eller sosial karakter og må være større enn det som er normalt å forvente til barn på samme alder. • Barn har rett til å uttale seg etter føringene i gjeldende lovverk. • Man må som hovedregel bo sammen med den som har behov for avlastning.
Praktiske opplysninger	Avlastning i institusjon for barn er regulert av vedtak og gjennomføres ved Regnbuen barne- og avlastningsbolig. Avlastinga er tidsavgrenset, og kan bli tildelt som jevnlig døgnoophold eller timebasert. Det tilstrebes at oppholdene er forutsigbare og følger et fast mønster. Dersom behovet endrer seg, vil vedtaket bli evaluert. At man ikke møter opp til avlastning over tid kan være grunnlag for evaluering av tildelt omfang.
Forventninger til tjenesteyter	Tjenesteyter skal jobbe målrettet i tråd med det som er besluttet i samarbeid med foreldrene. Skal legge til rette for at barnet får hjelp og omsorg som støtter opp under egenomsorg og egne ressurser.
Forventninger til tjenestemottaker	• Foreldrene må gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket. • Foreldre/ foresatte skal gi beskjed i så god tid som mulig ved endringer/sykdom/ fravær o.l. • Foreldre skal gi nødvendig informasjon og opplæring i forhold til sitt barn eller ungdom og samarbeider tett med primærkontakt for å få vurdert riktig bistand og oppfølging.

	Foreldre sender med nødvendig utstyr, klær, toalettsaker, medisiner og hjelpemidler. Må være merket med navn.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8 Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 punkt 2.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling. Transport til og fra er uten kostnad for den det gjelder. Det benyttes både drosje og kommunal bil for transport. I noen tilfeller kan barn/ungdom ta tog, gå selv eller sykle.

Privat avlastning (kan gjelde både barn og voksne)

Type tjeneste	Trinn 3 – Pårørendestøtte i form av privat avlastning
Mål for tjenesten/Formål	Formålet med avlastningstiltak er blant annet å hindre overbelastning, og gi omsorgsyter nødvendig fritid, ferie og mulighet til å delta i yrkesliv og andre vanlige samfunnsaktiviteter. Barnets beste er alltid i hovedfokus ved tildeling av avlastning til barn. Barnet selv har også rett til å uttale seg, dette etter alder og evne til å uttale seg om egne interesser og situasjon.
Kriteriet for tjenesten	- Kommunen tildeler tjenester på bakgrunn av søknad. - Tilbudet er for foresatte som har og utfører et særlig tyngende omsorgsarbeid for sine barn/nærmeste. - Omsorgsyter må ha så omfattende oppgaver at det er nødvendig med avlastning for at vedkommende skal kunne fortsette med omsorgsarbeidet. - Avlastning vil kunne forebygge mer omfattende hjelp fra kommunen. - Tjenestemottaker kan ikke være alene hele eller deler av døgnet, slik at det gir avgrensa mulighet til nødvendig og regelmessig ferie og fritid for omsorgsyteren. - Omsorgsbehovet er av fysisk, psykisk eller sosial karakter og må være større enn det som er normalt å forvente til barn på samme alder. - Barn har rett til å uttale seg etter føringene i gjeldende lovverk. - Man må som hovedregel bo sammen med den som har behov for avlastning.
Praktiske opplysninger	Privat avlastning kan utføres i hjemme til pasient/ bruker, men også hjemme til avlaster eller ute og/eller på aktiviteter o.l. Avlastinga er tidsavgrensa, og er regulert av vedtak. Den kan bli tildelt timebasert eller som jevnlig døgnoophold.

	Den som tar imot avlastningen må ha med seg nødvendig personlig utstyr, medisin og hjelpemidler.
Forventninger til tjenesteyter	Legg til rette for at omsorgsmottakeren får nødvendig hjelp og omsorg som støtter opp under egenomsorg og egne ressurser. Skal sammen med pårørende og omsorgsmottaker sørge for at avlaster har fått nødvendig opplæring til å kunne utføre oppdraget forsvarlig.
Forventninger til tjenestemottaker	Tjenestemottaker skal gi beskjed i så god tid som mulig ved endringer/sykdom/ fravær o.l. Gi nødvendig informasjon for å få vurdert riktig bistand og oppfølging. Gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket. Skal sammen med tjenesteyter sørge for at avlaster har fått nødvendig opplæring til å kunne utføre oppdraget forsvarlig.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8 Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 punkt 2.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling. Transport til og fra er uten kostnad for den det gjelder.

Omsorgsstønad

Type tjeneste	Trinn 3 – Pårørendestøtte i form av omsorgsstønad
Mål for tjenesten/Formål	Omsorgsstønad skal gi en økonomisk godtgjørelse til personer som utfører særlig tyngende omsorgsarbeid. Formålet med ordningen er å bidra til best mulig omsorg for de som trenger hjelp i dagliglivet, og å gjøre det mulig for private omsorgsyter å opprettholde omsorgsoppgavene. Enten i stedet for eller som supplement til andre helse- og omsorgstjenester.
Kriteriet for tjenesten	At omsorgsarbeidet er nødvendig og om kommunen ville hatt plikt til å gi hjelpen dersom den pårørende ikke utførte arbeidet. At omsorgsarbeidet er særlig tyngende. For å vite mer om hva som vurderes å være særlig tyngende omsorgsarbeid, les mer her: Rundskriv I-42/98 Omsorgslønn, punkt 3.1.

	At både omsorgsmottaker og omsorgsyter er enige om at omsorgsarbeidet skal fortsette med pårørende som omsorgsyter. Ved omsorgsarbeid til barn vil det bli vurdert om omsorgsbehovet er av fysisk, psykisk eller sosial karakter større enn det som er normalt å forvente til barn på samme alder.
Praktiske opplysninger	Omsorgsstønad lønnes i Levanger kommune med kr. 110,- pr. time, gjeldende fra 01.02.2025. Merkantil helse vil innhente nødvendige opplysninger som kontonummer o.l. Omsorgsstønad regnes som inntekt etter skattelovgivningen. Mottakeren skal betale skatt for stønaden og kommunen skal betale arbeidsgiveravgift. Kommunen innhenter skattekort etter at vedtak om omsorgsstønad er fattet. Den som mottar omsorgsstønad regnes imidlertid vanligvis ikke som ansatt i kommunen, men som oppdragstaker/frilanser. Dette innebærer vedkommende bare har krav på sykepenger fra folketrygden fra og med 17. sykedag jfr. Folketrygdlovens § 3-18A, men vedkommende har adgang til å tegne tilleggstrygd for de første 14 dagene med en premie på 3,7 % (1992). Vedkommende har heller ikke krav på feriepenger etter ferieloven. Hvis tjenestemottaker eller omsorgsyter i vedtaksperioden oppholder seg på institusjon vil det kunne komme fratrekk i innvilget omsorgsstønad. Med institusjon menes sykehus, sykehjem eller opptreningsinstitusjoner. Oppholdet må ha en varighet over 1 uke. Opphold på institusjon skal varsles kommunen. Hjelpstønad?
Forventninger til tjenesteyter	Tjenesteyter skal opptre på en respektfull og verdig måte. Legg til rette for at tjenestemottaker får pleie og omsorg som støtter opp under egenomsorg og egne ressurser.
Forventninger til tjenestemottaker	Gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket. Gi beskjed hvis det er endringer i omsorgsarbeidet og vedtaket bør evalueres.
Merknad	Hjelpstønad fra NAV trekkes som hovedregel fra en eventuell utmåling på omsorgsstønad.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8 Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 punkt 3. I-42/98 Omsorgslønn - regjeringen.no
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

Type tjeneste	Trinn 3 – SFO / tilsyn for barn og ungdom med funksjonsnedsettelse i skolealder
Mål for tjenesten/Formål	Tjenesten tildeles for at foreldre skal kunne stå i jobb, selv med barn med særskilte behov. Denne tjenesten er ikke for å dekke det totale avlastningsbehovet, men for at barna skal ha forsvarlig tilsyn når foreldrene er på jobb.
Kriteriet og organisering	1. - 4. trinn: • SFO-tilbud i medhold av opplæringslovens § 13-7 og kommunale vedtekter om SFO. • Oppvekst har ansvar for organiseringen og det økonomiske. • Egenbetaling. • Dersom SFO ved skolen hvor eleven går har stengt i ferier, kan eleven benytte SFO tilbud ved en annen skole i kommunen som har åpent. • Dersom alle skoler har stengt vil det etter individuell vurdering kunne gi rett til innvilgelse av avlastningstjeneste, etter Helse- og omsorgstjeneste loven. • Helse- og omsorg ansvarlig økonomisk og organisering av avlastningstjenesten. 5. - 7. trinn: • SFO-tilbud for barn med særskilte behov i medhold av opplæringslovens § 13-7 og kommunale vedtekter om SFO. • Oppvekst har ansvar for organisering og det økonomiske. • Gratis jfr. kommunestyrevedtak i sak 13/07. • Dersom SFO ved skolen hvor eleven går har stengt i ferier, kan eleven benytte SFO tilbud ved en annen skole i kommunen som har åpent. • Dersom alle skoler har stengt vil det etter individuell vurdering kunne gi rett til innvilgelse av avlastningstjeneste, etter Helse- og omsorgstjeneste loven. • Helse- og omsorg ansvarlig økonomisk og organisering av avlastningstjenesten. 8. – 10. trinn: • På bakgrunn av søknad om Helse- og omsorgstjenester (tilsyn før / etter skoletid) fatter Helse- og omsorgstjenesten vedtak i forkant av oppstart i 8. klasse. • Organiseres som tilsyn. • Organiseres av oppvekst på forespørsel fra avlastningstjenesten. • Helse- og omsorg har det økonomiske ansvaret. Oppvekst sender refusjonskrav til Helse- og omsorg, etter reelle kostnader som er avtalt på forhånd i forhold til hvert enkelt barn. • Det lages en avtale mellom den enkelte skole og Helse- og omsorg i etterkant av at vedtak om tilsyn før / etter skoletid er fattet, og i forkant av at barnet begynner i 8. klasse.

	• Dersom skolen har stengt vil det etter søknad og individuell vurdering kunne gi rett til innvilgelse av avlastningstjeneste, etter Helse- og omsorgstjenesteloven. • Helse- og omsorg har økonomisk og organisatorisk ansvar for avlastningstjenesten. Videregående skole • På bakgrunn av søknad om Helse- og omsorgstjenester (tilsyn før / etter skoletid) fatter Helse- og omsorgstjenesten vedtak i forkant av oppstart i vgs. • Organiseres som tilsyn. • Organiseres av den videregående skolen på forespørsel fra avlastningstjenesten. • Helse- og omsorg har det økonomiske ansvaret. Den videregående skolen sender refusjonskrav til Helse- og omsorg, etter reelle kostnader som er avtalt på forhånd i forhold til hvert enkelt barn. • Det lages en avtale mellom den enkelte skole og Helse- og omsorg i etterkant av at vedtak om tilsyn før / etter skoletid er fattet, og i forkant av at barnet begynner i videregående skole. • Dersom skolen har stengt vil det etter søknad og individuell vurdering kunne gi rett til innvilgelse av avlastningstjeneste, etter Helse- og omsorgstjeneste loven. • Helse- og omsorg har økonomisk og organisatorisk ansvar for avlastningstjenesten.
Lovhjemmel	Opplæringslovens § 13-7 og kommunale vedtekter om SFO. Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8 Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 punkt 2.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Se punkt om kriterier og organisering.

4.3.4 Dagaktivitetstilbud for personer med demenssykdom og andre som har behov

Type tjeneste	Trinn 3 – Dagaktivitetstilbud for personer med demenssykdom og andre som har behov.
Mål for tjenesten/Formål	Formål med dag- og aktivitetstilbud er: • stimulere og aktivisere hjemmeboende, gi gode opplevelser og meningsfulle hverdager • fremme helse og forebygge sykdom og sosiale problemer • forebygge ensomhet, bygge nettverk og opprettholde egenmestring • bidra til at den enkelte kan bo lengst mulig i eget hjem

Kriteriet for tjenesten	Personer som har behov for tilrettelagt dag- og aktivitetstilbud som følge av sykdom, skade, lidelse, alder eller nedsatt funksjonsevne, og som ikke klarer å benytte seg av aktiviteter og tilbud i regi av lag, foreninger og frivillige organisasjoner. Personen må bo og ha folkeregistrert adresse i kommunen. Personen må selv ønske tjenesten. Personen, verge eller fullmektig må søke om tjenesten. Personen og eventuelt pårørendes ønsker, og synspunkt angående organisering av tjenestetilbudet skal tas med i vurderingen. Når dag- og aktivitetstilbud kan gi personen tilstrekkelig og forsvarlig hjelp, skal disse benyttes framfor mer ressurskrevende tjenester.
Praktiske opplysninger	Dag- og aktivitetstilbud er tilbud til hjemmeboende eldre eller andre som på grunn av sykdom, skade, lidelse, alder eller nedsatt funksjonsevne har behov for å delta i meningsfulle aktiviteter og ha sosial kontakt med andre mennesker. Informasjon om tilbudene ligger på kommunens internettside.
Forventninger til tjenesteyter	Legg til rette for at aktivitetstilbudet er givende og gir en god opplevelse for den enkelte.
Forventninger til tjenestemottaker	At man er motivert og ønsker tilbudet.
Lovhjemmel	Fra 01.01.2020 er det lovpålagt at kommunen skal ha dagtilbud til hjemmeboende personer med demens, jfr. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 7. Dagaktivitet for andre er ikke lovpålagt, men kan bidra til å oppfylle krav etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3, tredje ledd.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Kommunen har anledning til å kreve egenandel for denne tjenesten, samt dekning av utgifter til transport dersom dette tilbys og benyttes. Egenandel vedtas av kommunen. Egenandeler helse og velferd Levanger Hvis tjenesten tildeles som et avlastningstiltak er tjenesten gratis

4.3.5 Dagaktivitetstilbud arbeid og aktivisering

Type tjeneste	Trinn 3 – Dagaktivitetstilbud arbeid og aktivisering
Mål for tjenesten/Formål	Tilbud for å gi meningsfull aktivitet med faste rutiner og sosialt samvær med andre. Mål om å få brukt sine ferdigheter og ressurser i tilrettelagt aktivitet for å opprettholde god livskvalitet og oppleve mestring.
Kriteriet for tjenesten	Dagaktivitetstilbud er for de over 18 år som på bakgrunn av sitt funksjonsnivå ikke har mulighet til å stå i ordinær eller tilrettelagt jobb/ aktivitet. Må inneha enkle ferdigheter og kunne gjennomføre enkle oppgaver. At man ønsker og er motivert for tjenesten.

Praktiske opplysninger	Stengt på helg, røddager og helligdager. <u>Eksempler på gjøremål:</u> Fysisk aktivitet Kreativ utfoldelse Produksjon av varer og tjenester
Forventninger til tjenesteyter	At man motiverer og veileder brukeren ut fra dens forutsetninger. Legg til rette for at aktivitetstilbudet er givende og gir en god opplevelse for den enkelte.
Forventninger til tjenestemottaker	At man er motivert og ønsker tjenesten.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav b Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.3.6 Støttekontakt/ Fritidskontakt

Type tjeneste	Trinn 3 – Støttekontakt/ Fritidskontakt
Mål for tjenesten/Formål	Å bistå den enkelte til en meningsfull fritid og sosialt samvær med andre. Tjenesten kan også ha fokus på trening.
Kriteriet for tjenesten	Man må ha et særlig behov som ikke blir dekt av sosialt nettverk, frivillige tilbud eller organiserte fritidsaktiviteter. Brukeren klarer ikke selv å nyttiggjøre seg av sosiale- eller aktivitetstilbud. Tilbud/tjenester i trinn 1 og 2 i innsatstrappa skal være vurdert eller prøvd først. Brukeren bor utenfor institusjon eller bolig med heldøgns tjenester. Tjenesten tildeles etter kartlegging og individuell vurdering. Tjenesten kan tildeles både barn og voksne.
Praktiske opplysninger	Tjenesten kan gjennomføres individuelt eller i grupper. Støtte- eller fritidskontakt skal ikke brukes til husarbeid, hagearbeid, følge til frisør, fotpleie, lege eller lignende. Man kan ha rett på ledsagerbevis, se mer info her: Ledsagerbevis - Levanger kommune Ledsagerbevis kan du få digitalt på telefonen din, eller som et fysisk kort. Den som har ledsagerbevis, kan ta med ledsager gratis eller til redusert pris på arrangement eller transportmidler som har denne ordningen.

	Informasjon om TT-kort: TT-kort (tilrettelagt transport/drosjekort) - Levanger kommune Informasjon om parkeringsbevis: Søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede (HC-kort) - Levanger kommune
Forventninger til tjenesteyter	Man forholder seg til antall timer som er tildelt.
Forventninger til tjenestemottaker	At man er motivert og gjør så godt man kan. Man forholder seg til antall timer som er tildelt.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav b Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ingen egenbetaling. Man betaler selv for aktiviteter som koster og for evt. billetter under reiser (tog, buss o.l.).

4.3.7 Helsetjenester i hjemmet

Type tjeneste	Trinn 3 – Helsetjenester i hjemmet
Mål for tjenesten/Formål	Helsetjenester i hjemmet omfatter nødvendige helsetjenester som i hovedregel ytes hjemme hos pasienten. Enkelte tjenester kan også gis utenfor hjemmet, for eksempel samtaler for å avhjelpe psykisk sykdom, skade eller lidelse. Ved tildeling av helsetjenester i hjemmet skal bruk av velferdsteknologiske tiltak vurderes som førstevalg for å erstatte fysiske besøk. Dette kan være teknologi som bidrar i behandling eller til trygghet. Som eksempel kan dette være en medisindispenser. Helsetjenester i hjemmet på dag og kveld hvor det ikke kan benyttes velferdsteknologiske tiltak, gis hovedsakelig som avtalte besøk av ambulerende hjemtjeneste. I kortvarige perioder som f.eks. i livets siste fase eller ved akutt forverring av sykdom/skade, økes omfanget av tjenesten etter behov. Helsetjenester i hjemmet på natt omfatter som hovedregel håndtering av akutte hendelser, hjelp til medisinske prosedyrer dersom det er helt nødvendig. En forverring i helsetilstand og funksjon som medfører en stor økning i mengde helse- og omsorgstjenester over tid, og/eller kompleksitet som krever

	omfattende medisinsk oppfølging, vil alltid danne grunnlag for vurdering av behov for annet omsorgsnivå.
Kriteriet for tjenesten	Personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne som er avhengige av helse- og omsorgstjenester i hjemmet. Hvis man f.eks. kommer seg til lege for sårstell, så skal sårstell utføres på legekantor og ikke av hjemmetjenesten. Bistand til legemiddelhåndtering kan tildeles hvis pasienten ikke er i stand til å hente ut medisin (multidose) på apoteket selv, og/ eller hvis man pga. nedsatt funksjon (bl.a. kognisjon/syn/finmotorikk) ikke evner å ta medisin som forskrevet av lege. Tjenesten tildeles etter kartlegging og individuell vurdering, og det fattes vedtak på tjenesten.
Praktiske opplysninger	Tjenesten kan inneholde: Bistand til sårstell etter prosedyre Bistand til å ta medisin, administrere medisin, observere medisinbruk, vurdere smertebehandling o.l. Observere ernæringstilstand/væskebalanse og vurdere tiltak. Bistand til annen behandling som f.eks. støttestrømper. Ergo- og fysioterapitjenesten er også en lovpålagt helsetjeneste som kan ytes i alle trinn i trappen. Disse er beskrevet mer utdypende i egne tjenestebeskrivelser. Det fattes ikke egne vedtak på disse tjenestene, henvendelsene håndteres av ergo- og fysioterapitjenesten selv. Ved hjelp til å administrere medisiner ønsker kommunen å benytte velferdsteknologi der det er mulig. Man vil fortrinnsvis få medisinene i multidose, med eller uten elektronisk medisindispenser. Medisindispenser er en beholder som varsler deg om når du skal ta medisinen din. Med multidose og eventuelt elektronisk medisindispenser foreligger det lavere risiko for feilmedisinering. Man vil få mer informasjon og opplæring om dette blir aktuelt. Det er legen i samråd med hjemmetjenesten og pasienten som vurderer hvilken løsning som best ivaretar forsvarlig medikamenthåndtering.
Forventninger til tjenestemottaker	Setter seg inn i innholdet i vedtaket. Samtykker til at man kan innhente nødvendig informasjon for å vurdere og utføre tjenesten.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 punkt 6 bokstav a
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .

Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.3.8 Psykisk helse og rus

Type tjeneste	Trinn 3 – Psykisk helse og rus
Mål for tjenesten/Formål	Kommunens psykisk helse- og rustjenester til voksne er et tverrfaglig, helhetlig og tilgjengelig tilbud. Vi tilbyr kartlegging, informasjon og veiledning, behandling og oppfølging til voksne med psykiske helse- og/eller rusmiddelproblemer. Vi tilbyr kunnskapsbasert oppfølging og behandling, individuelt og i gruppe, på laveste effektive omsorgsnivå. Vi jobber helhetlig med bedring og mestring samt støtter den enkelte i sin personlige prosess for å fremme livskvalitet og bedre levekår.
Kriteriet for tjenesten	Psykisk helsehjelp gis til personer over 18 år, som har behov for støtte, hjelp og bistand på grunn av psykiske helseproblemer etter en eller flere av disse kriteriene: • Nedsatt fungering i dagliglivet • Langvarig, moderat eller alvorlig, psykisk helseproblem • Funksjonsfall (brått ikke klarer å fungere som normalt) grunnet mildere eller kortvarige psykiske helseproblemer som krever profesjonell hjelp over en tidsperiode. • Motivert for endring og en bedringsprosess. Rusoppfølging og/eller psykisk helsehjelp gis etter søknad til personer som har behov for støtte, hjelp og bistand på grunn av rusavhengighet etter en eller flere av disse kriteriene: • Nedsatt fungering i dagliglivet. • Langvarig, moderat eller alvorlig, rusavhengighet. • Funksjonsfall (brått ikke klarer å fungere som normalt) grunnet mildere eller kortvarige rusproblemer som krever profesjonell hjelp over en tidsperiode. • Motivert for endring og en bedringsprosess.
Praktiske opplysninger	Helsestasjon rus Helsestasjon rus gir et helsetilbud til rusavhengige over 18 år uavhengig av type misbruk. Hva kan vi bistå med? • Motivasjonssamtaler • Utdeling av rent brukerutstyr • Returordning for brukt brukerutstyr • Helsevurdering

	• Vurdering av sår og sårstell • Bistå med kontakt til fastlege • Hjelp til å orientere seg i de ulike tjenestetilbud og muligheter de har • Videreformidling til ulike hjelpe-instanser • Oppfølgingssamtale etter overdose Utlevering av Ventizolve nesespray (Nalokson) som et overdoseforebyggende tiltak. Åpningstid: Mandager kl. 13-15. Sted: 2. etasje Levanger bibliotek i Jernbanegata. Du trenger ingen timeavtale, du kan henvende deg direkte.
Forventninger til tjenestemottaker	Setter seg inn i innholdet i vedtaket. Samtykker til at man kan innhente nødvendig informasjon for å vurdere og utføre tjenesten. Være motivert for å få oppfølging over en periode.
Merknad	Ved akutt sykdom Kontakt din fastlege eller legevakt telefon 116 117 Ved livstruende tilstander, ring 113.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 punkt 5 og 6 bokstav a
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.3.9 Koordinator, barnekoordinator og individuell plan (IP)

Koordinator

Type tjeneste	Trinn 3 – Koordinator
Mål for tjenesten/Formål	Koordinatoren skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient eller bruker. Koordinator skal også sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan.
Kriteriet for tjenesten	Pasient og bruker som har behov for komplekse eller langvarige og koordinerte tjenester, har rett til koordinator i samsvar med bestemmelsene i helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 og spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 a.

	Dette gjelder uavhengig av om pasienten eller brukeren ønsker individuell plan. «Langvarige" betyr at behovet antas å strekke seg over en viss tid, men uten at det behøver å være varig. «Koordinerte» tjenester betyr at behovet gjelder behov for to eller flere helse- og omsorgstjenester, og at tjenestene må ses i sammenheng for å kunne gi et helhetlig, samordnet tjenestetilbud.
Praktiske opplysninger	Dersom personen har rett på individuell plan, skal kommunen oppnevne koordinator som har et særskilt ansvar for utarbeidelse, igangsetting og oppfølging av individuell plan og det helhetlige tjenestetilbud. Kommunen har plikt til å tilby koordinator selv om vedkommende har rett på, men takker nei til individuell plan. Ved valg av koordinator skal pasient/brukers ønske vektlegges, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1. Eksempler på koordinators oppgaver i kommunen: • sikre informert samtykke fra pasient og bruker til oppstart av planprosess og informasjonsutveksling • legge til rette for at pasient, bruker og eventuelt pårørende deltar i arbeidet • avklare ansvar og forventninger • sikre god informasjon og dialog med pasient og bruker, og eventuelt pårørende, gjennom hele prosessen • sikre helhetlig kartlegging med utgangspunkt i pasient og brukers mål, ressurser og behov • sikre godt samarbeid mellom aktørene i helse- og omsorgstjenesten, herunder med fastlegen som har det medisinskfaglige koordineringsansvaret, samt med relevante tjenesteytere i andre sektorer • sikre samordning av tjenestetilbudet og god fremdrift i arbeidet med individuell plan • sikre felles forståelse av målene i planprosessen • være teamleder i pasient og brukers tverrfaglige oppfølgingsteam og initiere, innkalle og eventuelt lede møter knyttet til individuell plan og koordinering • følge opp, evaluere og oppdatere plandokumentet • følge opp og evaluere arbeidsprosessen
Forventninger til tjenesteyter	Det forventes at koordinator følger opp de lovmessige krav som rollen innebærer i samsvar med kommunens interne prosedyre, samt bidrar til å sørge for at bruker får et helhetlig, samordnet, og individuelt tilpasset tjenestetilbud.

Forventninger til tjenestemottaker	Det forventes at tjenestemottaker bistår koordinatør med å holde oversikt over sitt samlede tjenestetilbud, eksempelvis ved å sørge for at koordinatør blir orientert om endringer i behov og/eller tjenester, enten direkte eller ved å gi samtykke til at andre fagpersoner kan gi beskjed.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-5 b, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2.
Klagerett	Avgjørelser om koordinatør kan påklages til Statsforvalteren etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. Klagen sendes til den som har truffet enkeltvedtaket. Dersom klagen ikke tas til følge, sendes den videre til Statsforvalteren for endelig avgjørelse. Fristen for å klage er 4 uker etter at vedkommende fikk, eller burde ha fått, tilstrekkelig kunnskap til å fremme en klage. Kommunen kan allikevel velge å ta klagen til følge dersom fristen ikke overholdes.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

Barnekoordinator

Type tjeneste	Trinn 3 – Barnekoordinator
Mål for tjenesten/Formål	Foreldre til barn og ungdommer med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, er pårørende med store omsorgsoppgaver. Barna og ungdommene har ofte et omfattende hjelpebehov og behov for tett oppfølging i ulike faser av livet. For enkelte foreldre kan det være behov for ekstra støtte og veiledning allerede under svangerskapet. For andre foreldre kan det være behov for bistand eller hjelp ved særskilte overganger i livet, som ved fødsel, overgang til barnehage, skole eller til voksenlivet. Noen barn/ungdom og deres foreldre har et kontinuerlig bistands- eller hjelpebehov gjennom alle disse livshendelsene. De må ofte forholde seg til flere deler av det offentlige tjenesteapparatet samtidig. Mange foreldre opplever at informasjonen om tjenester og hjelpesystemet er mangelfullt, tilfeldig og personavhengig, og at de selv må finne, utløse og koordinere hjelpen som gis. Mange foreldre opplever også at tilbudet er for knapt, at det er fragmentert og lite koordinert.

	For å sikre mer sammenhengende og bedre koordinerte tjenester til disse barna og ungdommene, og for å bistå og avlaste foreldrene, er det innført en rett til barnekoordinator.
Kriteriet for tjenesten	Familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester, har rett til barnekoordinator etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-5 c. Kommunen har plikt til å oppnevne barnekoordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a. Det innebærer at det er den kommunale helse- og omsorgstjenesten som skal oppfylle retten til barnekoordinator. Familien har rett til barnekoordinator når alle disse vilkårene er oppfylt: 1. Familien venter barn eller har barn under 18 år 2. Barnet har alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne 3. Barnet vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester Kommunen skal gjøre en individuell, konkret vurdering av om vilkårene er oppfylt.
Praktiske opplysninger	Barnekoordinatoren skal sørge for samordning av tjenestetilbudet i form av: • koordinering av det samlede tjenestetilbudet, • å ha oversikt over og bidra aktivt til å ivareta kommunens ansvar for nødvendig oppfølging og tilrettelegging for familien og barnet i form av tilbud om eller ytelse av helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester, • at familien og barnet får nødvendig informasjon og helhetlig veiledning om helse- og omsorgstjenestetilbudet, • at familien og barnet får nødvendig informasjon og helhetlig veiledning om andre velferdstjenester og relevante pasient- og brukerorganisasjoner, at familien og barnet gis veiledning i deres kontakt med disse, og at det formidles kontakt eller henvisning videre til slike tjenester eller organisasjoner og • fremdrift i arbeidet med individuell plan.
Forventninger til tjenesteyter	Det forventes at barnekoordinator følger opp de lovmessige krav som rollen innbefatter i samsvar med kommunens interne prosedyre, samt bidrar til å sørge for at bruker får et helhetlig, samordnet, og individuelt tilpasset tjenestetilbud.
Forventninger til tjenestemottaker	Det forventes at tjenestemottaker/familien bistår barnekoordinator med å holde oversikt over sitt samlede tjenestetilbud, eksempelvis ved å sørge for at koordinator blir orientert om endringer i behov og/eller tjenester, enten direkte eller ved å gi samtykke til at andre fagpersoner kan gi beskjed.

Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-5 c, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a.
Klagerett	Avgjørelser om barnekoordinator kan påklages til Statsforvalteren etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. Klagen sendes til den som har truffet enkeltvedtaket. Dersom klagen ikke tas til følge, sendes den videre til Statsforvalteren for endelig avgjørelse. Fristen for å klage er 4 uker etter at vedkommende fikk, eller burde ha fått, tilstrekkelig kunnskap til å fremme en klage. Kommunen kan allikevel velge å ta klagen til følge dersom fristen ikke overholdes.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

Individuell plan

Type tjeneste	Trinn 3 – Individuell plan (IP)
Mål for tjenesten/Formål	Individuell plan skal sikre et helhetlig tilbud for pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester. Formålet med individuell plan er nærmere definert i Forskrift om individuell plan ved ytelser av velferdstjenester: Formålet med utarbeidelse og bruk av en individuell plan er a. å bidra til at tjenestemottakeren får et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, herunder å sikre at det til enhver tid er én tjenesteyter som har hovedansvaret for oppfølgingen av tjenestemottakeren b. å kartlegge tjenestemottakerens mål, ressurser og behov for ulike tjenester, samt å vurdere og koordinere tiltak som kan bidra til å dekke tjenestemottakerens tjeneste- og bistandsbehov c. å styrke samhandlingen mellom tjenesteyter og tjenestemottaker og eventuelt pårørende d. å styrke samhandlingen mellom ulike tjenesteytere e. å bidra til at tjenestene tilbys tverrfaglig og planmessig
Kriteriet for tjenesten	Pasient og bruker som har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan. «Langvarige" betyr at behovet antas å strekke seg over en viss tid, men uten at det behøver å være varig.

	«Koordinerte» tjenester betyr at behovet gjelder behov for to eller flere helse- og omsorgstjenester, og at tjenestene må ses i sammenheng for å kunne gi et helhetlig, samordnet tjenestetilbud. Individuell plan skal ikke utarbeides uten samtykke fra tjenestemottakeren eller den som har rett til å samtykke på vegne av tjenestemottakeren. For barn under 16 år er det barnets foreldre eller andre med foreldreansvar som kan samtykke.
Praktiske opplysninger	Individuell plan beskrives som en strukturert arbeidsprosess og et plandokument. I Levanger kommune benytter vi en digital samhandlingsløsning i arbeidet med individuell plan, Visma Flyt Samspill.
Forventninger til tjenesteyter	Vilkårene for å ha rett på individuell plan samsvarer med retten til koordinator. Koordinator er en tjenesteyter som skal sikre nødvendig oppfølging og samordning av tjenestetilbudet samt framdrift i arbeidet med individuell plan.
Forventninger til tjenestemottaker	Et av hovedformålene med individuell plan er å sikre brukermedvirkning og styrke samhandlingen mellom tjenesteyter, tjenestemottaker, og eventuelt pårørende i den utstrekning tjenestemottaker selv ønsker. En forutsetning for at man skal lykkes med planarbeidet er at tjenestemottaker, og/eller dens representant, medvirker aktivt inn i planen.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-5, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7-1.
Klagerett	Avgjørelser om individuell plan kan påklages til Statsforvalteren etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. Klagen sendes til den som har truffet enkeltvedtaket. Dersom klagen ikke tas til følge, sendes den videre til Statsforvalteren for endelig avgjørelse. Fristen for å klage er 4 uker etter at vedkommende fikk, eller burde ha fått, tilstrekkelig kunnskap til å fremme en klage. Kommunen kan allikevel velge å ta klagen til følge dersom fristen ikke overholdes.
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.3.10 Matombringning til kostpris

Type tjeneste	Trinn 3 – Matombringning
Mål for tjenesten/Formål	Sikre tilfredsstillende ernæring til innbyggere i kommunene som ikke lenger selv klarer å lage/tilberede mat.
Kriteriet for tjenesten	At man på grunn av sin helsetilstand ikke lenger klarer å lage/ tilberede middag og/ eller tørrmat. Tjenesten tildeles etter kartlegging og individuell vurdering, og det fattes vedtak på tjenesten. Porsjonspakker som Fjordland o.l. er nå vurdert som en vanlig dagligvare. Hvis man fremdeles mestrer å varme seg opp dette er man ikke innenfor kriteriene for å få middagsombringning til kostpris.
Praktiske opplysninger	Man kan bestille spesialkost og ferdig moset mat. Man kan bestille stor eller liten porsjon. Det blir sendt ut månedsmeny. Matombringning kan organiseres som en abonnementsordning.
Forventninger til tjenestemottaker	At man avbestiller matombringning når man er bortreist eller av annen årsak ikke skal ha mat.
Merknad	Man kan bestille seg middag uten å ha vedtak på tjenesten, men får da ikke middagen til kostpris. Betaler da full pris for en porsjon.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav b Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ja. Kommunestyret fastsetter årlig, priser per porsjon eller abonnement (i heldøgns omsorgsbolig). Egenandeler helse og velferd Levanger

4.3.11 Praktisk bistand daglige gjøremål og personlig assistanse

Type tjeneste	Trinn 3 – Praktisk bistand daglige gjøremål/personlig assistanse
Mål for tjenesten/Formål	Målet er at brukeren får bistand til personlig assistanse, slik at vedkommende kan fortsette å bo hjemme så lenge det er hensiktsmessig og ønskelig. Tjenesten vil ytes med fokus på egenmestring, både ved bruk av egne ressurser, men også aktuelle hjelpemiddel.
Kriteriet for tjenesten	At man selv på bakgrunn av sin helsetilstand, ikke lenger er i stand til å ivareta nødvendige personlig hygiene, ernæring, forflytning, det å stå opp, legge seg o.l. Dette kan både være for en kortere eller lengre periode.

	Tjenesten tildeles etter en kartlegging av behov og bistand og det fattes vedtak på tjenesten.
Praktiske opplysninger	Vedtak om tjenesten vil beskrive hva man får hjelp til. Tjenesten kan inneholde (listen er ikke uttømmende): - Veiledning og motivasjon til daglige gjøremål. - Bistand til planlegging av uken. - Bistand til nødvendig personlig stell. - Bistand til påkledning. - Bistand til dusj. - Tilrettelegge for mat og måltider, fokus på næringsrik mat. - Bistand til toalettbesøk/ forflytning. Daglig hygiene vil bli prioritert og utført etter behov, innen 24 timer.
Forventninger til tjenesteyter	Tjenesten skal gis i samarbeid med bruker.
Forventninger til tjenestemottaker	Sette seg inn i innholdet i vedtaket. Det vil være fokus på at man skal fortsette å gjennomføre det man fremdeles klarer selv. Dette i et mestringsfokus og for å opprettholde funksjon så lenge som mulig.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav b Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.3.12 Praktisk bistand renhold og huslige gjøremål

Type tjeneste	Trinn 3 – 4.3.12 Praktisk bistand renhold/huslige gjøremål
Mål for tjenesten/Formål	Kommunen skal gi praktisk hjelp i hjemmet til de som ikke lenger mestrer dette selv, eller som er helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp og støtte til å greie dagliglivets gjøremål. Formålet er å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpne. Motivering/opplæring til egenomsorg og dagliglivets gjøremål skal alltid forsøkes først. Det vil alltid bli vurdert slik at det man fremdeles kan utføre selv, skal man fortsette å gjøre selv så lenge det er mulig. Dvs. at dersom du selv kan tørke støv ved hjelp av hjelpemiddel, for eksempel vasketralle, blir det ikke innvilget hjelp til støvtørking.

Kriteriet for tjenesten	De som er avhengig av praktisk eller personlig hjelp og støtte til nødvendige praktiske gjøremål. Dette kan både være for en kortere eller lengre periode. Tjenesten tildeles etter kartlegging og individuell vurdering, og det fattes vedtak på tjenesten.
Praktiske opplysninger	Tjenesten kan gis i form av: • Enkel rengjøring som støvtørk, gulvvask, støvsuging og vask av bad/WC. Som hovedregel får man bistand til å renhold i oppholdsrom som er i daglig rom, dette innbefatter stue, kjøkken, bad/toalett, soverom og egen gang. Inkluderer ikke evt. gjesterom, fellesoppgang eller andre inngangsparti. • Vask av klær etter behov. Ikke sengetøy/tøy etter besøkende. • Sengetøyskift • Tømme søppel • Handling. Kommunen tilbyr som hovedregel bistand til å bestille varer fra butikk både for henting eller levering, kommunen kan bistå med å hente. I Levanger tilbyr flere butikkjeder dette. Norm for praktisk bistand i hjemmet er rengjøring hver tredje uke. Der det bor flere i husholdningen vil deres bidrag bli tatt med i vurderingen av tjenesten og omfanget kan bli redusert eller avslått. Kommunen forventer at innbyggere skaffer seg alminnelige hjelpemiddel som robotstøvsuger/vasker. Dette vil vurderes som et alternativ til kommunal hjelp eller som et tillegg til denne hjelpen. For tips om flere hjelpemidler eller annen velferdsteknologi vises det til kapitelet om Velferdsteknologi og kommunes digitale visningsrom. Når man mottar hjelp fra hjemmetjenesten, blir hjemmet også den ansattes arbeidsplass: • Ifølge Arbeidsmiljøloven skal arbeidstakere kunne utføre sitt arbeid på en sikker og helsemessig forsvarlig måte. Det betyr blant annet at hjemmet skal tilrettelegges slik at hjelp kan ytes på best mulig måte for brukeren og de ansatte. • Når man får vedtak om praktisk bistand/praktisk bistand vederlag eller helsehjelp kan det i noen tilfeller bli nødvendig å flytte eller fjerne møbler. • Levanger kommune er opptatt av å beskytte sine ansatte mot passiv røyking. For å ivareta de ansattes sikkerhet i henhold til arbeidsmiljøloven, må man være forberedt på at ansatte kan forlate huset dersom det erfares rusmiddelbruk, trusler eller vold.
Forventninger til tjenestemottaker	Man er selv ansvarlig for: • Hovedrengjøring/ rundvask • Forflytte store, tunge møbler / store tepper

	• Rydding / rengjøring etter besøkende eller andre medlemmer i huset. • Tepperengjøring utover støvsuging • Pussing av sølvtøy, kobber • Skifte av gardiner • Forberedelse og rydding til høytider. • Som hovedregel er man også ansvarlig for vindusvask. • Man må ha nødvendig utstyr og legge forholdene til rette både inne og ute for den som skal gi hjelpen. Så raskt som mulig gi beskjed dersom man reiser bort og ikke kan være til stede når den ansatte kommer. Disse tjenester erstattes ikke i ettertid. Tjenester som avlyses innen dagen før, blir ikke fakturert. Det oppfordres til ikke å røyke når kommunens ansatte jobber i hjemmet. I tillegg er det ønskelig at det luftes i hjemmet før hjelperen kommer, dersom dette er mulig. Hvis man er misfornøyd med tjenesten, oppfordres man til å klage/ gi tilbakemelding til tjenesteyter eller ansvarlig leder.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav b Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ja, egenandelen kommer frem av vedtaket. Se kommunens hjemmeside og forskrift om egenbetaling. Egenandeler helse og velferd Levanger

4.3.13 Praktisk bistand renhold og huslige gjøremål - opplæring

Type tjeneste	Trinn 3 – Praktisk bistand renhold/huslige gjøremål opplæring
Mål for tjenesten/Formål	Tjenesten skal bidra til mest mulig mestring og selvstendighet. Målet er at brukeren skal lære seg ny kunnskap, mestre nye gjøremål eller holde ved like funksjoner. Dette ved opplæring og tilrettelegging.
Kriteriet for tjenesten	At det foreligger muligheter og potensiale for å bli selvstendig i husarbeid og renhold. I mange tilfeller krever det en periode med kartlegging for å se hva en realistisk målsetning er. Vedtak om oppæring vil bli gjort for en tidsavgrenset periode fra 3-6 måneder. Den kan videreføres en ny periode hvis behov. Dersom man underveis eller etter en periode ser at potensialet for opplæring ikke lenger er til stede, vil vedtak om praktisk bistand opplæring avsluttes og

	man vil få tilbud om praktisk bistand renhold som en vederlagstjeneste. Viser til da til tjenestebeskrivelse 4.3.12.
Praktiske opplysninger	Omfang og type opplæring vil bli tildelt etter individuelle vurderinger og behov.
Forventninger til tjenesteyter	Tjenesteyter skal ha et spesielt fokus på mestring, opplæring og fordelene med å være selvstendig. Sette klare mål for tjenesten.
Forventninger til tjenestemottaker	At man er motivert og deltar så godt man kan ut fra sine forutsetninger. Setter seg inn i innholdet i vedtaket.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr.6 bokstav b Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.3.14 Bistand på det boligsosiale området

Type tjeneste	Trinn 3 – Bistand på det boligsosiale feltet
Mål for tjenesten/Formål	Alle trenger et trygt hjem - og hjemmet ditt er der du bor “Boligen dekker et av våre mest grunnleggende behov, og bolig er derfor den fjerde velferdspilaren ved siden av helse, utdanning og arbeid. Boligen bidrar til tilhørighet, den gir fysisk trygghet, den skaper identitet, og den er en viktig sosial arena.” (Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)) I kommuneplanens samfunnsdel er blant annet følgende mål vedtatt: “Alle innbyggere i Levanger opplever god livskvalitet, trygghet, gode levevilkår, og mestring gjennom hele livet” Hva som kan betegnes som en funksjonell bolig vil være ulikt for den enkelte innbygger og gjennom livet kan behovet for bolig også endres. For at den enkelte innbygger skal kunne oppleve trygghet i hverdagen vil en funksjonell og individuell tilpasset bolig være et viktig bidrag. I boligsosialloven beskrives noen av kommunens plikter slik: “Bistanden kan blant annet gå ut på å gi råd og veiledning om økonomi, bomestring, statlige og kommunale tjenestetilbud eller andre forhold av betydning for bosituasjonen. Kommunen kan også gi praktisk bistand, slik som hjelp til å

	søke støtte-, låne- og tilskuddsordninger eller kommunalt disponert bolig, bistand i en konkret kjøps- eller leieprosess eller bistand til å forebygge utkastelse. Plikten til å gi individuelt tilpasset bistand omfatter også bistand til å skaffe boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonsnedsettelse eller av andre årsaker”
Kriteriet for tjenesten	Formålet med loven er å forebygge boligsosiale utfordringer og å bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet skal få bistand til å skaffe seg og beholde en egnet bolig. Med vanskeligstilte på boligmarkedet menes i denne loven personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, og derfor trenger bistand til å skaffe eller beholde en egnet bolig.
Praktiske opplysninger	Kommunen eier eller framleier boliger der det inngås husleiekontrakt for 3 år. Tilbudet er i utgangspunktet ikke et varig tilbud, men vurderes individuelt og kan utvides med nye husleiekontrakter. Søknad om kommunal disponert bolig behandles av Forvaltning helse og omsorg. Når søknaden er innvilget er det bygg og eiendom som tilbyr den konkrete boligen og inngår husleiekontrakt. I husleiekontrakten kan det legges inn individuelle vilkår for at husleiekontrakt skal inngås. Slike vilkår skal ikke være urimelige og leietaker skal kunne få bistand til å oppfylle slike vilkår.
Forventninger til tjenesteyter	Kommunen skal i sitt arbeid på det boligsosiale feltet sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av sine tjenester. For øvrig skal kommunen samarbeide med andre offentlige aktører som kan bidra til arbeidet for vanskeligstilte på boligmarkedet.
Forventninger til tjenestemottaker	At man forholder seg til det som står i leiekontrakten. Gir beskjed til kommunen ved evt. hendelser eller hvis man ikke har behov for boligen lenger.
Merknad	Midlertidig bolig Midlertidig bolig er en tjeneste som er hjemlet i Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Dette betyr at tjenesten behandles og besluttet av NAV. Midlertidig botilbud tilbys innbyggere som er kommet i en akutt situasjon og ikke har tilgang til bolig. Det er ikke ønskelig at en midlertidig bolig skal benyttes lengre enn nødvendig. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) - Lovdata Midlertidig botilbud (nødssituasjon) - nav.no
Lovhjemmel	Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet § 6.
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten.

	Når noen ved søknad eller på annen måte ber om bistand fra kommunen, skal kommunen ta stilling til om personen er vanskeligstilt på boligmarkedet. En avgjørelse om å gi eller avslå bistand, er et enkeltvedtak. Ved klage over enkeltvedtak er Statsforvalteren klageinstans. Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet § 7. Klage på avslag om kommunalt disponert bolig skal påklages til det organet som har truffet vedtaket. Behandles endelig av kommunens klagenemnd. Forvaltningsloven §§28 og 29.
Egenbetaling	Ved vedtak om kommunalt disponert bolig så betaler man månedlig husleie. Bistand ellers er uten egenbetaling.

4.3.15 Kartlegging i hjemmet

Type tjeneste	Trinn 4 – Kartlegging i hjemmet
Mål for tjenesten/Formål	Kartlegge funksjonsnivå, bistandsbehov og egenmestring i kjente omgivelser. Tjenesten vil bli tildelt etter en individuell vurdering og for en avgrenset periode. Forebygge innleggelse på institusjon.
Kriteriet for tjenesten	Det må foreligge et konkret mål med behovet for kartleggingen. Endring i kognitiv, fysisk eller psykisk bistandsbehov og/eller funksjonsnivå, der det er behov for økt eller endret tjeneste for å kartlegge omsorgsnivå eller bistandsbehov.
Praktiske opplysninger	Vedtaket vil beskrive varighet på kartleggingen og hva fokuset vil være på. Tjenesten/vedtaket vil bli evaluert etter endt periode. I kartleggingsperioden vil forskjellig kompetanse og personell kunne brukes, i tillegg til hjemmetjenesten. Dette vil være avhengig av bakgrunnen for vedtaket. Kompetanse som kan være aktuell er bl.a. (ikke en uttømmende liste): - Ergo- og/eller fysioterapeut. - Psykisk helsearbeider - Demenskoordinator - Koordinator for kreft og palliasjon. - Velferdsteknologi Selv om flere av tilbudene ovenfor ikke krever et vedtak i seg selv, vil vedtaket inneholde bakgrunn og plan med kartleggingen. Vedtaket vil derfor beskrive hvilken kompetanse som kan være aktuell å bruke i perioden, så fremt perioden vil vare lengre enn to uker.
Forventninger til tjenesteyter	Informere og veilede rundt hensikten med tjenesten. Dokumentere fortløpende og systematisk hvordan kartleggingen går.

Forventninger til tjenestemottaker	Sette seg inn i innholdet i vedtaket.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten hvis tjenesten varer lengre enn to uker. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ingen egenbetaling.

4.4 TRINN 4 i trappa

4.4.1 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Type tjeneste	Trinn 4 – Brukerstyrt personlig assisten (BPA)
Mål for tjenesten/Formål	Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en alternativ måte å organisere praktisk og personlig bistand på. Tjenesten omfatter hjelp til egenomsorg, personlig stell, praktisk bistand i hjemmet og i tilknytning til husholdningen, samt bistand til å delta i fritidsaktiviteter. Retten omfatter også enklere helsetjenester, dersom kommunen vurderer det som forsvarlig og hensiktsmessig. BPA er for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand i dagliglivet, både i og utenfor hjemmet. Tjenesten kan også gis som avlastning til pårørende som utfører særlig tyngende omsorgsarbeid overfor hjemmeboende barn under 18 år. Eventuelle innvilgede støttekontakttimer, skal i slike tilfeller inngå i BPA. Brukeren har som hovedregel rollen som arbeidsleder og påtar seg ansvaret for organiseringen av tjenesten. Innenfor de timerammer som kommunes vedtak om BPA angir, kan brukeren styre hva assistentene skal gjøre og til hvilke tidspunkt hjelpen skal gis. Arbeidslederrollen gir brukeren innflytelse over egen livssituasjon. Tjenesteomfanget skal være det samme som kommunen ville gitt om den selv skulle stått for tjenesteytingen gjennom de ordinære tjenestene. Også personer som trenger bistand til å utøve brukerstyringen, er omfattet av retten til BPA. Det kan være personer med nedsatt kognitiv funksjonsevne og/eller barn.
Kriteriet for tjenesten	Personer under 67 år med et stort og langvarig behov for personlig assistanse. Med langvarig behov i første ledd menes behov ut over 2 år. Med stort behov i første ledd menes et tjenestebehov på minst 32 timer per uke. Brukere med tjenestebehov på minst 25 timer per uke har likevel rett til å få tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse, med mindre kommunen kan dokumentere at slik organisering vil medføre vesentlig økt kostnad for kommunen. Rettigheten omfatter ikke tjenester som krever flere enn én tjenesteyter til stede eller natttjenester, med mindre brukeren kontinuerlig har behov for slike tjenester.
Praktiske opplysninger	Fritt brukervalg rundt leverandør: Den som har vedtak om BPA i Levanger kommune kan fra januar 2021 velge blant flere leverandører av tjenesten.

	Oversikt over aktuelle leverandører utover kommunen bli lagt ved når vedtak fattes. Man må selv skaffe seg informasjon om de ulike leverandørene før man velger en leverandør. Å være arbeidsleder krever en god del kapasitet til bl.a. å organisere, planlegge og ha fortløpende oversikt. Det vises til Helsedirektoratet sin opplæringshåndbok brukerstyrt personlig assistanse for mer inngående informasjon om dette.
Forventninger til tjenestemottaker	Sette seg inn i innholdet i vedtaket. Samtykker til innhenting av nødvendig informasjon for å kunne evaluere BPA ordninger over tid.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-1 a andre ledd og 2-1 bokstav d helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1, 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b og 3-8
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Egenbetaling gjelder for praktisk bistand renhold. Se kommunens hjemmeside og forskrift om egenbetaling. Egenandeler helse og velferd Levanger

4.4.2 Omsorgsbolig

Type tjeneste	Trinn 3 – Omsorgsbolig
Mål for tjenesten/Formål	Omsorgsbolig er en kommunalt disponert bolig som er bygget for et formål om at leietaker skal kunne motta helse- og omsorgstjenester på en forutsigbar og trygg måte. Den skal også være universelt utformet. Kommunen eller utbygger har da mottatt tilskudd fra Husbanken (omsorgstilskudd). For at innbygger skal kunne tildeles en omsorgsbolig er det et vilkår at det ytes helse- og /eller omsorgstjenester overfor leietaker. Kommunen har ulike omsorgsboliger knyttet til omsorgsbaser og omsorgssenter, men disponerer også omsorgsboliger i rekke eller noe mer frittstående. Omsorgsbolig i trinn 3 av trappa er som hovedregel av den sistnevnte. Det er hjemmetjenesten i tilhørende geografisk område som vil yte bistand etter behov. Fellesnevner for slike baser/senter er at innbyggerne som bor her mottar bistand fra avdeling som er knyttet opp til boligene. Det ytes helse- og omsorgstjenester etter enkeltvedtak. Enkeltvedtaket beskriver en individuelt tilpasset tjeneste med hjemmel i Pasient- og brukerrettighetsloven og Helse- og omsorgstjenesteloven. Søknad om omsorgsbolig behandles av Forvaltning helse og omsorg, ved innvilgelse inngås husleiekontrakt med bygg og eiendom. Mer informasjon om dette fremgår av vedtaket.

Kriteriet for tjenesten	At man har en fysisk eller psykiske utfordringer som gjør at man har behov for en tilpasset bolig. Nærhet til tjenesteapparatet. Nåværende bolig kan i liten eller ingen grad tilpasses, og privat marked skal være prøvd ut. Sammenhengende botid i kommunen de siste to år med mindre særlige grunner foreligger.
Praktiske opplysninger	Det betales månedlig husleie. Tjenestemottaker må selv melde flytting. Tjenestemottakeren må selv møblere boligen. Hjelpemidler bør være på plass før innflytting. Sykehusseng kan det søkes om hvis behov.
Forventninger til tjenestemottaker	Tjenestemottaker skal sette seg inn i innholdet i vedtaket. At man forholder seg til det som står i leiekontrakten. Gir beskjed til kommunen ved evt. hendelser eller hvis man ikke har behov for boligen lenger. Det er tjenestemottakeren selv/ evt. pårørende som er ansvarlig for flytting, både inn og ut av omsorgsboligen.
Merknad	Det «følger» ikke med tjenester til omsorgsboligen. Tjenestemottakeren må søke om nødvendige helse- og omsorgstjenester og får bistand etter individuelle behov.
Lovhjemmel	Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet § 6. Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	Det vil være månedlig husleie på en omsorgsbolig.

4.5 TRINN 5 i trappa

4.5.1 Korttidsopphold for utredning, vurdering, rehabilitering og behandling.

Type tjeneste	Trinn 5 – Korttidsopphold for utredning, vurdering, rehabilitering og behandling.
Mål for tjenesten/Formål	Pasienter som for en kortere periode har omfattende behov for helse- og omsorgstjenester for utredning, vurdering, rehabilitering og/eller behandling eller annet, og hvor ambulerende helsetjeneste i hjemmet ikke er tilstrekkelig eller forsvarlig. Pasienter med behov for lindrende behandling og der tjenester ikke kan, eller pasienten og familien ikke ønsker at disse skal gis i hjemmet. Formål med tjenesten kan også være: • opprettholde eller gjenopprette pasientens funksjonsevne og mestringsevne slik at vedkommende kan bo i egnet hjem så lenge som mulig • utrede evne til egenomsorg og vurdere behov for fremtidige helse- og omsorgstjenester • forebygge, lindre, utrede eller rehabilitere sykdom, skade, lidelse eller nedsatt funksjonsevne • lindrende behandling og omsorg til pasienter i livets siste fase • utsette behovet for langtidsopphold i institusjon, eller i kommunal bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester
Kriteriet for tjenesten	INNLEGGELSESKRITERIER FOR BEHANDLINGS-/UTREDNINGSOPPHOLD I KORTTIDSAVDELING • Søker må ha et tidsavgrenset behov for tiltak som er så omfattende og sammensatt at det er behov for heldøgnsopphold i institusjon • Tiltaket skal være mulig å gjennomføre med primærhelsetjenestens ressurser • Søker må ha et klart mål for oppholdet Tjenesten kan tildeles for: • Igangsetting eller fullføring av medisinsk behandling igangsatt av fastlege eller spesialisthelsetjenesten • Gjennomføring av medisinsk utredning initiert av fastlege eller spesialisthelsetjenesten • Kartlegging av fysisk, psykisk og kognitiv funksjonsevne • Kartlegging av ernæringsstatus samt hjelp og veiledning til ernæring • Utredning og avklaring av tjenestebehov som ikke kan gjennomføres i hjemmet • Trening og hjelp til å mestre dagliglivets utfordringer som ikke kan gjennomføres i hjemmet

	• Behov for psykososial oppfølging som ikke kan ivaretas utenfor institusjon INNLEGGELSESKRITERIER FOR OPPHOLD VED PALLIATIV AVDELING / PALLIASJONSOPPHOLD • Søker må ha et tidsavgrenset behov for lindrende behandling som er så omfattende (psykisk og/ eller fysisk) at det er behov for heldøgnsopphold i institusjon • Søker har behov for avklaring av videre behandlingsnivå og tjenestebehov i palliativ fase. Også avklaring av HLR-status • Behandlingen skal være mulig å gjennomføre med primærhelsetjenestens ressurser • Den medisinske tilstanden skal være avklart • Pasient (og evt. pårørende) skal være informert om den medisinske tilstanden og behandlingsnivå INNLEGGELSESKRITERIER FOR OPPHOLD VED REHABILITERINGSAVDELING / REHABILITERINGSOPPHOLD • Søker må ha et tidsavgrenset behov for tverrfaglig rehabilitering, som er så omfattende at det er behov for heldøgnsopphold i institusjon • Søker må ha et aktivitetsproblem og/eller funksjonsnedsetting som gjør hverdagen vanskelig å mestre • Rehabiliteringen skal være mulig å gjennomføre med primærhelsetjenestens ressurser • Det skal foreligge et konkret mål for rehabiliteringen • Søker må være motivert for egeninnsats, ha forståelse for egen situasjon, kunne samarbeide og ta instruksjoner i en treningssituasjon • Rehabilitering i vekselopphold kan tildeles når det å veksle mellom sykehjem og egen bolig bidrar til å vedlikeholde/bedre funksjonsnivå slik at pasienten mestrer hverdagen i egen bolig samt kan bli boende hjemme lengre ved at tjenesten tildeles
Praktiske opplysninger	Institusjonsopphold gjennomføres ved enten Staup helsehus eller Ytterøy helsetun. Institusjonene har tilgjengelig sykehjemslege som følger opp etter behov under innleggelsen. Når en person blir innlagt på en institusjon med organisert legetjeneste overføres listeansvaret til institusjonen. Man blir likevel stående på fastlegens liste, og fastlegen har ansvaret for tilrettelegging av allmennlegetilbudet ved utskrivning. Omfang/varighet: Omfang på et korttidsopphold vurderes og tildeles ut ifra behov. Tjenesten tildeles som døgnopphold av ulik varighet, men kan også som dag- eller nattopphold. Omfanget avhenger av bakgrunnen for innleggelsen.

	Teknologi: Institusjonene benytter på flere rom digitalt tilsyn med multisensorer. Hvilke varsler som er aktivert avgjøres etter en individuell vurdering av den enkelte beboers behov. Hver enkelt pasient/evt. pårørende blir informert om dette hvis det tas i bruk.
Forventninger til tjenesteyter	Tjenesteyter setter seg inn i innholdet i vedtaket og jobber målrettet med bakgrunnen og målet for oppholdet. Det vil under oppholdet være fokus på trivsel og egenomsorg, samtidig som man vil få nødvendig helsehjelp og tilrettelagt personlig og praktisk bistand etter behov.
Forventninger til tjenestemottaker	Setter seg inn i innholdet i vedtaket. Hensikten med oppholdet kan være behandlingstiltak, rehabilitering og opptrening, kartlegging av funksjonsnivå eller lindrende omsorg. Man må derfor selv ønske og være motivert for oppholdet.
Lovhjemmel	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 andre ledd Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 6 c. og § 3-2 a Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie - Lovdata Forskrift for fastlegeordning i kommunene
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ja, egenbetaling etter forskrift for egenbetaling .

4.5.4 Kommunale ø-hjelpsplasser (KAD)

Type tjeneste	Trinn 5 – Kommunale ø-hjelpsplasser (KAD)
Mål for tjenesten/Formål	Kommunen er pålagt å sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Noe av hensikten med tilbudet er å kunne unngå innlegging i spesialisthelsetjenesten når dette ikke er ønskelig eller nødvendig ut fra en helhetlig medisinsk og psykososial vurdering.

Kriteriet for tjenesten	- Pasienten har et medisinsk behov som ikke kan ivaretas utenfor institusjon. - Tilstanden er avklart tilstrekkelig til at observasjon og behandling kan skje i kommunens tilbud. - Innleggende lege er ansvarlig for at behandlingsplanen er avklart ved innleggelse. - Sykdommen /forverringen forventes håndtert i løpet av 3 (maks 5) døgn. Innenfor somatikken vil eksempelvis pasienter med forverring av kroniske sykdommer som hjertesvikt, astma/KOLS, diabetes eller pasienter med behov for medikamentjusteringer være aktuelle. Pasienter med mer akutte, men avklarte lidelser som infeksjoner i lunger og urinveier, steinsmerter, fall og hjernerystelse vil også kunne ha nytte av kommunale døgnopphold. Innenfor psykisk helse og rus vil dette kunne være personer med lettere og moderate psykiske helseproblemer og/ eller rusmiddelproblemer, ofte også i kombinasjon med somatisk sykdom/plager.
Praktiske opplysninger	Det er fastlege eller legevakslege som kan legge inn pasienter på døgnopphold for øyeblikkelig hjelp. Sykehjemslegen følger videre opp etter behov, ut ifra behandlingsplanen. Det er den helhetlige medisinske og psykososiale vurderingen som er bestemmende for hva slags helsehjelp en pasient skal ha og hvor denne helsehjelpen skal ytes. Det må derfor gjøres en vurdering av om pasienten trenger øyeblikkelig hjelp og om kommunen har et relevant tilbud og forutsetninger for å yte hjelpen eller om pasienten må henvises videre til spesialisthelsetjenesten. I tvilstilfelle bør pasienten henvises til spesialisthelsetjenesten.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven §3-5. Pasient- og brukerrettighetsloven §2-1
Klagerett	Nei, det fattes ikke vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5.
Egenbetaling	KAD opphold er uten egenbetaling.

4.6 TRINN 6 i trappa

4.6.1 Bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Type tjeneste	Trinn 6 – Bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester
Mål for tjenesten/Formål	Kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.
Kriteriet for tjenesten	Kommunen har forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften omfatter også pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold. Det er vist til denne forskriften nedenfor, under punktet <i>lovhjemmel</i>.
Praktiske opplysninger	Heldøgns omsorg er tjenester som dekker pasientens eller brukerens omsorgsbehov gjennom hele døgnet. Det vil være personell til stede, slik at den som har behov for bistand kan tilkalle hjelp med forsvarlig responstid. Ansatte vil ha tilsyn med pasient eller bruker som selv ikke er i stand til å påkalle hjelp. Heldøgns omsorg tilbys i omsorgsboliger som er lagt til rette for dette og ved sykehjem. Ved HDO-bolig gis tilsyn og hjelp til pasienten eller bruker tilsvarende tilbudet som gis i sykehjem, bortsett fra at det ikke er hjemmel for tilbakeholdelse av pasient og at pasient eller bruker fremdeles benytter sin fastlege. Det ytes helse- og omsorgstjenester etter enkeltvedtak. Enkeltvedtaket beskriver en individuelt tilpasset tjeneste basert på den enkeltes behov, med hjemmel i Pasient- og brukerrettighetsloven og Helse- og omsorgstjenesteloven. Omsorgssentrene vil ha tilbud om regelmessige sosiale trivselstiltak for beboere som ønsker å delta på dette. Hva og i hvilket omfang vil kunne variere. Det vil også være fokus på måltider som et felles møtepunkt gjennom dagen.
Forventninger til tjenesteyter	Det vil fortløpende være fokus på trivsel og egenomsorg, samtidig som man vil få nødvendig helsehjelp og tilrettelagt personlig og praktisk bistand etter behov.

Forventninger til tjenestemottaker	Gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket, evt. sammen med pårørende/verge.
Merknad	Dette gjelder både boliger som omtales som omsorgsbaser og/eller HDO . Omsorgsbasene har gjennomsnittlig yngre beboere enn i HDO. I en omsorgsbaser bor ofte de som har behov for heldøgns tjenester i fra man flytter ut fra barndomshjemmet. I en HDO bor ofte de som har behov for heldøgns tjenester etter en sykdomsendring i livet, f.eks. eldre som ikke lenger kan bo i opprinnelig bolig/hjem.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 6 c. og § 3-2 a , og Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1e . Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt med heldøgns tjenester (HDO) - Compilo
Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Man betaler månedlig husleie, samt egenbetaling for mat, renhold o.l. Dette vil det informeres om, og det vil fremgå i egne egenbetalingsvedtak.

4.6.2 Langtidsopphold i institusjon

Type tjeneste	Trinn 6 – Langtidsopphold i institusjon
Mål for tjenesten/Formål	Kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.
Kriteriet for tjenesten	Kommunen har forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften omfatter også pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold. Det er vist til denne forskriften ovenfor, under punktet <i>lovhjemmel</i>. VEILEDENDE INNLEGGELSESKRITERIER FOR LANGTIDSOPPHOLD Pasienten skal oppfylle innleggelseskriteriene for korttidsplass i institusjon eller botilbud med heldøgns omsorgsnivå ut fra lovverket; Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 6 c og § 3-2 a eller/ og Pasient- og brukerrettighetsloven § 4, § 4A-4.

	• Stort omsorgsbehov på bakgrunn av demens eller annen kognitiv svikt. • Stort omsorgsbehov uten at det foreligger kognitiv svikt kan også være grunnlag for langtidsopphold i institusjon, men i disse tilfelle vil oftest heldøgns omsorgstjenester i en omsorgsbolig være forsvarlig. • Utfordringer i adferd eller psykisk helse som tilsier at pasienten har behov for særlig tilpasset kompetanse, miljø og tiltak som strekker seg ut over det som kan tilbys i kommunens ordinære korttids- og botilbud. F.eks.: a. Utfordringer i adferd, f.eks. omfattende vandring eller fysisk eller verbalt utagerende adferd b. Behov for miljøtiltak særskilt tilpasset personer med demens/kognitiv svikt. Kriteriene er veiledende og ikke en uttømmende liste. Ved tildeling av langtidsopphold kan det foreligge behov for vedtak om tilbakeholdelse i institusjon med tvang etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4a. Alt annet skal være prøvd før et slikt vedtak kan fattes og iverksettes. Tilbakeholdelse kan kun gjennomføres i institusjon ikke i eks. en omsorgsbolig.
Praktiske opplysninger	Institusjonsopphold gjennomføres ved enten Staup helsehus eller Ytterøy helsetun. Institusjonene benytter på flere rom digitalt tilsyn med multisensorer. Hvilke varsler som er aktivert avgjøres etter en individuell vurdering av den enkelte beboers behov. Hver enkelt pasient/evt. pårørende blir informert om dette hvis det tas i bruk. Institusjonene har tilgjengelig sykehjemslege som følger opp etter behov under innleggelsen. Når en person blir innlagt på en institusjon med organisert legetjeneste overføres listeansvaret til institusjonen. Man blir likevel stående på fastlegens liste, og fastlegen har ansvaret for tilrettelegging av allmennlegetilbudet ved en evt. utskrivning.
Forventninger til tjenesteyter	Tjenesteyter setter seg inn i innholdet i vedtaket og jobber målrettet med bakgrunnen og målet for oppholdet. Det vil under oppholdet være fokus på trivsel og egenomsorg, samtidig som man vil få nødvendig helsehjelp og tilrettelagt personlig og praktisk bistand etter behov.
Forventninger til tjenestemottaker	Gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket, evt. sammen med pårørende/verge.
Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 6 c. og § 3-2 a, og Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1e. Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie - Lovdata Forskrift for fastlegeordning i kommunene Lokal forskrift: Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt med heldøgns tjenester (HDO) - Compilo

Klagerett	Ja, det fattes vedtak på tjenesten. Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2 med klagefrist 4 uker jf. §7-5 .
Egenbetaling	Ja, det beregnes vederlag for oppholdet jfr. forskrift om egenandel for helse- og omsorgstjenester. Egenandeler helse og velferd Levanger